

Ajankohtaiset lyhyesti

Taloustorstai 18.6.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

18.6.

- klo 9.30 **Ajankohtaiset lyhyesti**, Sanna Lehtonen
- klo 9.40 **Julkisen talouden katsaus**, Minna Punakallio
- klo 10.00 **Veroasiat**, Benjamin Strandberg
- klo 10.20 **Kuntatalouden tukipaketti ja valtionosuudet 2020 ja 2021**, Sanna Lehtonen
- klo 10.40 **Päivitys Kuntaliiton koronan talousvaikutusarvioon**, Sanna Lehtonen
- klo 11.00 **Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus**, Vesa Lappalainen VM
- klo 11.15 **OKM:n valtionavustukset**, Terhi Päivärinta
- klo 11.30 **Sote-uudistuksen rahoitusasiat**, Arto Sulonen
- klo 11.50 Kestävä kehitys **verkostohanke**, Kimmo Haapasalo FCG

Hallitus päätti vuoden 2020 neljännestä lisätalousarvioesityksestä

🕒 2.6.2020 19.50

Kuntatalouteen
lähes

1,4

mrd. euroa

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

547
milj. €

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 123 verotulojen viivästymisestä maksettavien korvausten käsittelystä kuntien kirjanpidossa

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin (1704/2009, 36 b §) tehdyn muutoksen perusteella vuonna 2020 toteutetuista verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista johtuvaa kuntien arvioitua verotulojen viivästymistä vastaava euromäärä maksetaan kunnille vuonna 2020.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut oma-aloitteisen lausunnon verotulojen viivästymisestä maksettavien korvausten käsittelystä kuntien kirjanpidossa.

Kuntajaoston lausunnon mukaan vuonna 2020 kunnille maksettava korvaus verotuksen maksujärjestelyistä johtuvasta verotulojen viivästymisestä kirjataan kuntien kirjanpidossa tuotoksi vuonna 2020. Korvaus sisällytetään valtionosuuksien ryhmässä esitettäviin verotulomenetysten kompensatioihin. Viivästyskorot eivät aiheuta erillisiä kirjauksia kirjanpitoon. Vuonna 2021 valtionosuudet kirjataan tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla.

Lue kuntajaoston lausunto kokonaisuudessaan täältä: <https://bit.ly/3db1txX>

[Hakusivulle »](#)[Vastuualueet](#) [Ajankohtaista](#)[Hankkeet ja säädösvalmistelu](#)[Julkaisut](#)[Ministeriö](#)[Yhteystiedot](#)

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ / FI / AJANKOHTAISTA / ARTIKKELI / HALLITUS ESITTÄÄ VÄLIAIKAISTA EPIDEMIAKORVAUSTA PERUSTOIMEENTULOTUEN ASIAKKAILLE

[Tiedotteet](#)[Uutiset](#)[Kolumnit](#)[Tiedote- ja uutislistaus vuosittain](#)[STM sosiaalisessa mediassa](#)[Kuntainfot](#)[Tapahtumat](#)[Tietoa brexitistä](#)[Lausuntopyynnöt](#)[Päätökset](#)[Tilastot](#)

Hallitus esittää väliaikaista epidemiakorvausta perustoimeentulotuen asiakkaille

Sosiaali- ja terveysministeriö 17.6.2020 14.17

TIEDOTE 161/2020

Väliaikaisen korvauksen tarkoituksena on tukea heikoimmassa asemassa olevia henkilöitä ja perheitä, joille koronavirusepidemiasta johtuvat rajoitustoimet ovat aiheuttaneet ylimääräisiä kustannuksia.

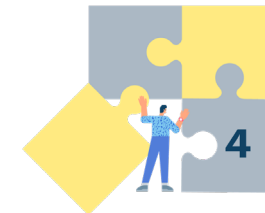
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisesta epidemiakorvauksesta.

Tuen piiriin kuuluisivat henkilöt, jotka ovat saaneet perustoimeentulotukea rajoitustoimien aikana, jos he edelleen ovat perustoimeentulotuen saajina tuen maksuaikana syksyllä 2020.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi toimeentulotuesta annettua lakia väliaikaisesti siten, että toimeentulotukea myönnettäessä ei otettaisi huomioon epidemiakorvausta.

Tuen määrä olisi 75 euroa kuukaudessa henkilöä kohden. Etuutta ei tarvitsisi hakea erikseen. Etuutta maksettaisiin ensimmäisen kerran syyskuussa ja viimeisen kerran joulukuussa 2020.

**Onko kunta-
vaikutuksia?**

Lisätalousarvion (2.6.) kuntatalouden neliosainen tukipaketti koronavaikutuksiin

Kuntia tuetaan eri tehtäviin myönnettävillä valtionavustuksilla

- **OKM:** Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen (**159 milj. euroa**)
 - Perusopetus 70 milj. €
 - Varhaiskasvatus 14 milj. €
 - Lukiokoulutus 17 milj. €
 - Ammatillinen 30 milj. €
 - Harrastaminen 10 milj. €
 - Nuorisotyö 12 milj. €
- **LVM:** tuki joukkoliikenteelle (**100 milj. euroa**)
- **YM, TEM:** Kestävän elvytyksen toimenpiteitä ja avustuksia

Webinaari: Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus (uusinta)

 16.06.2020 14:00-16:00

Järjestäjä: Valtiokonttori

Paikka: Teams

Mitä raportoidaan yleishallinnon palveluluokalla? Mitä tukipalvelut pitävät sisällään? Miten erittelemättömiä palveluluokkia tulee käyttää? Mille palveluluokalle avustukset kohdistetaan? Näihin ja muihin kysymyksiin saat vastauksen Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus -webinaarissa.

Webinaarin ohjelma ja esitysmateriaalit (PDF):

- Sote-palveluluokat ja erittelemättömän luokan käyttö, Petra Kokko
- Palveluluokitus koodistossa ja taksonomiassa, Atte Virtanen
- Yleinen palveluluokituksen esittely, tukipalvelut ym., Minnamaria Korhonen
- Opetus ja kulttuuri -palveluluokat, Seppo Hänninen

[Katso webinaarin tallenne >](#)

**Tsekkaa
tallenne!**

Sote-tulevaisuuspäivä 11.6.2020

Kunta.tv

Sote-uudistuksen ja valmistelun kokonaistilanne

Rahoituksen siirto ja kuntavaikutukset

Omaisuuksien siirrot ja kiinteistöomaisuuden hallinta

Maakuntien rahoituksen riittävyys ja määräytyminen

Tsekkaa tallenne!

Kunta.tv

Live

Tallenteet

Katso myös

Tilaa tuotanto

Hae

Hae

Huomenta kunnat! 12.6.2020 | Koronakevään kokemukset, kuntatalous ja sote-uudistus

12.06.2020

Koronakevään kokemuksiin sekä keskustellaan kuntataloudesta ja sote-uudistuksen askelmerkeistä. Studioon saapuivat tällä kertaa Hanna Tainio sekä Timo Reina.

Huomenta Kunnat!

koronavirus

Minna Karhunen

sote

talous

Timo Reina

KUNTA LIITTO

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Pysy soten kyydissä

Sote-lait lausunnoilla 25.9. asti

Sote-uudistus
soteuudistus.fi

Info kunnille: Miten sote-uudistus vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen?

Keskiviikko 10.6.2020 klo 08.00 – 10.00

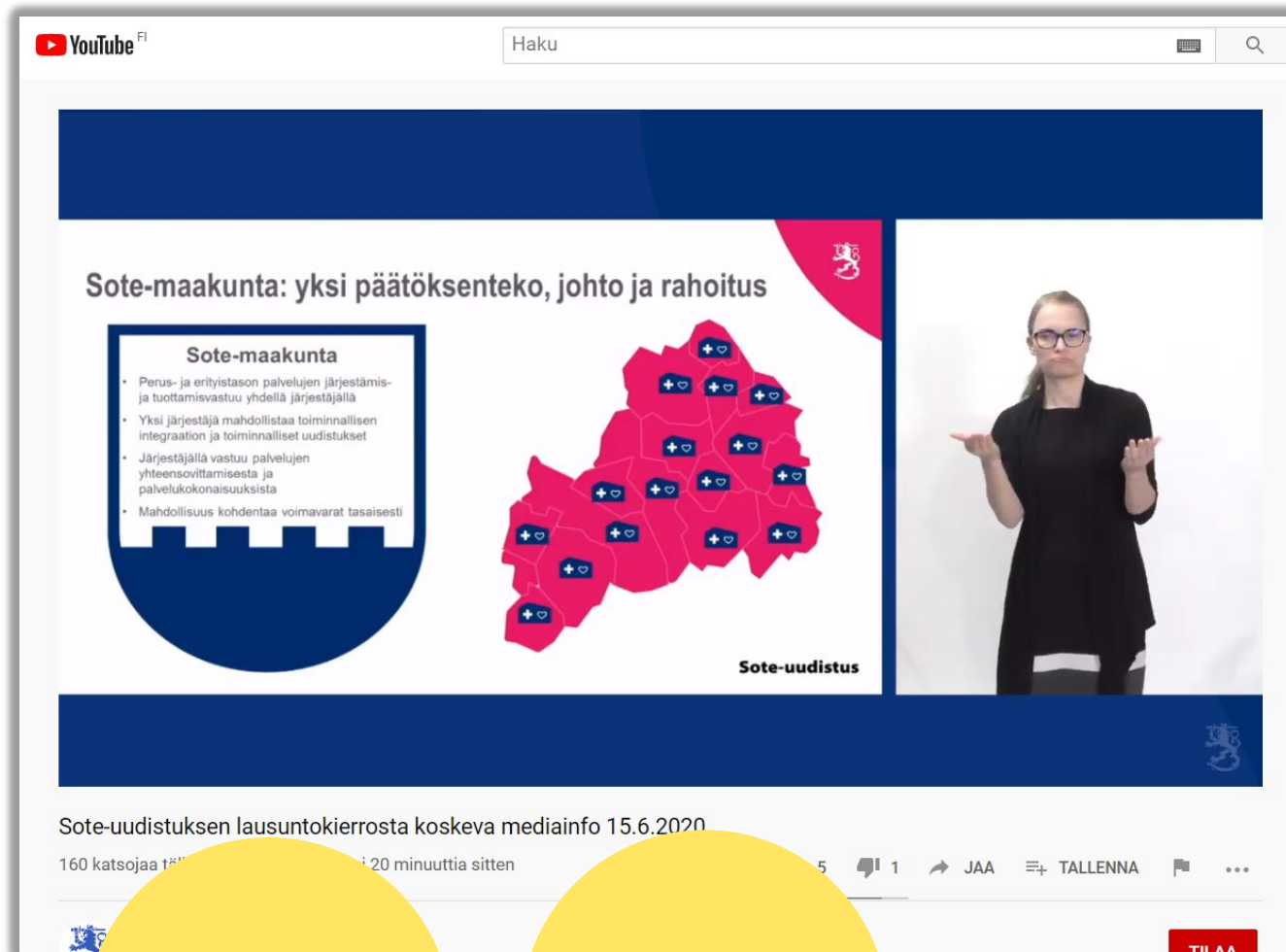
VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksella on merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia kuntiin. Kuntien tehtävät kaventuvat ja kuntasektorin työntekijämäärä vähenee.

Julkaisemme sote-uudistukseen liittyvät kunta- ja maakuntakohtaiset tämän hetkiset rahoituslaskelmat ja kerromme kuntiin kohdistuvista vaikutuksista kunnille ja kuntayhtymille suunnatussa verkkolähetyksessä

keskiviikkona 10.6. kello 8.00–10.00.

Voit seurata tilaisuutta [tämän linkin kautta](#). Linkki on julkinen ja sitä saa jakaa kiinnostuneille.

10.6.
Raha-asiat

15.6.
Lait lausunnonle

[Ajankohtaista](#) ▾[Mikä sote-uudistus?](#) ▾[Palvelujen kehittäminen](#) ▾[Uusi rakenne](#) ▾[Lainsäädäntö](#)[Valmistelijoille](#) ▾[Yhteystiedot](#) ▾[Soteuudistus](#) / [fi](#) / [Ajankohtaista](#) / [Materiaalit](#) /

Ajankohtaista

[Tiedotteet ja uutiset](#)[Kolumnit](#)[Tapahtumat](#)[Materiaalit](#)[Tiedotteiden tilaus](#)[Uutiskirjeen tilaus](#)

Materiaalit

Löydät sivulta sote-uudistuksen esittelyaineistoja, joita voi vapaasti tulostaa tai jakaa sähköisesti. Materiaalit päivittyvät jatkuvasti, joten varmistathan aina käyttäväsi uusinta versiota.

Faktalehdet

- [Marinin hallitus linjasi sote-uudistuksen lähtökohtia](#) PDF

Mediatilaisuuksien aineistot

2020

Info kunnille: Miten sote-uudistus vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen? 10.6.2020

- [Kuntien rahoituslaskelmat](#) (excel)
- [Sote-maakuntien rahoituslaskelmat](#) (excel)
- [Papunen: Maakuntien perustaminen ja hallinnon järjestäminen](#) PDF
- [Salonen: Kuntien rahoituksesta](#) PDF
- [Jaakkola: Maakuntien rahoituksesta](#) PDF
- [Hernesmaa: Uudistuksen henkilöstövaikutukset](#) PDF
- [Leppänen: Omaisuusjärjestelyt](#) PDF

Tiedotustilaisuus sote-uudistuksen linjauksista 5.6.2020

Kuntalaskelmat
julkaistu

15.6.

soteuudistus.fi/
materiaali

24.6.

Kaikille avoin

**Sotelaskelma-
paja**

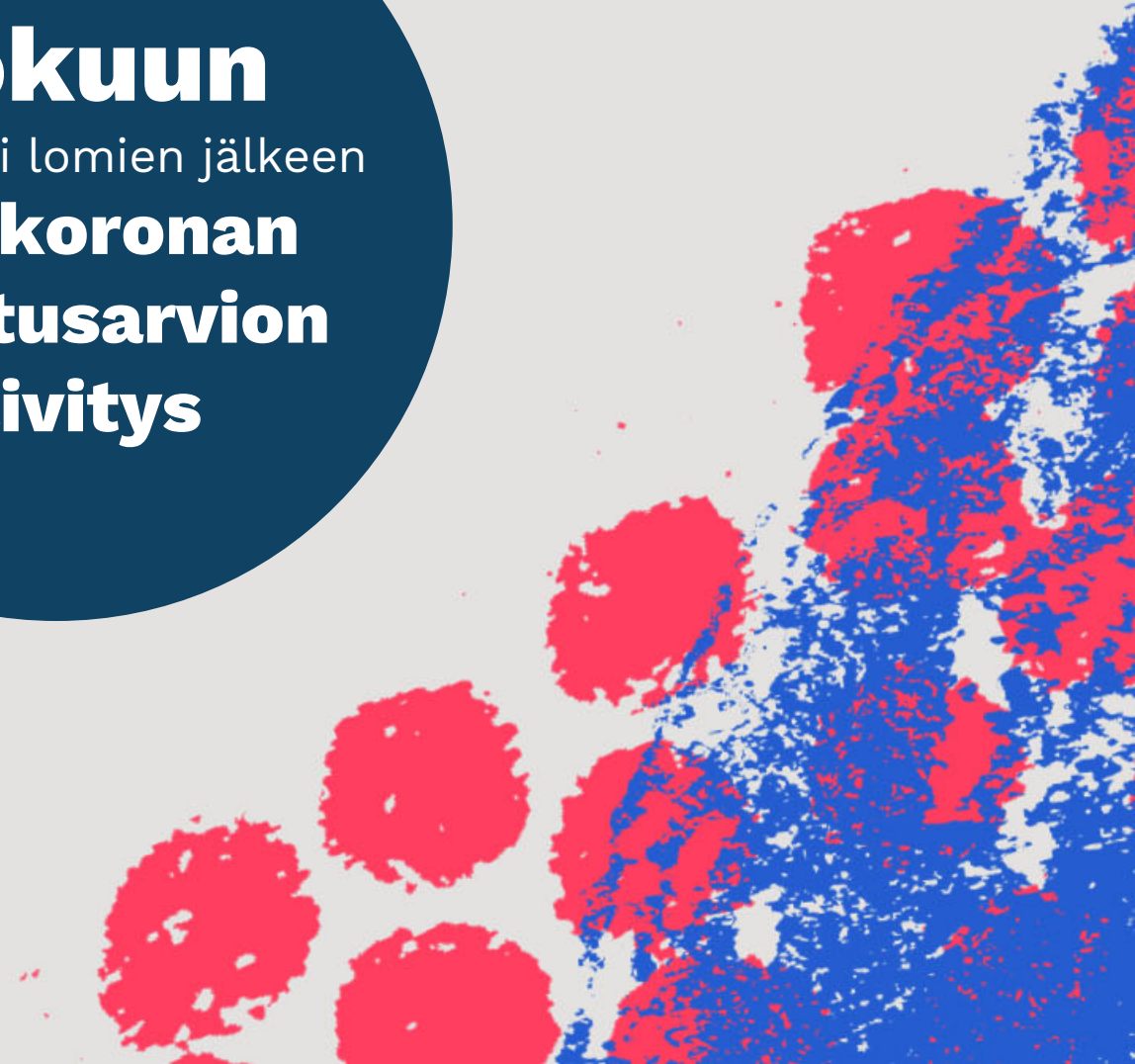
TEAMS-kokouksena

Klo 9:30 – 11

Elokuun

alussa, heti lomien jälkeen

**KL:n koronan
vaikutusarvion
päivitys**

**Kehysriihessä 14.-15.9.
useita isoja (ja kalliita!)
asioita pöydällä!**

Taloustorstai

18.6.

- klo 9.30 **Ajankohtaiset lyhyesti**, Sanna Lehtonen
- klo 9.40 **Julkisen talouden katsaus**, Minna Punakallio
- klo 10.00 **Veroasiat**, Benjamin Strandberg
- klo 10.20 **Kuntatalouden tukipaketti ja valtionosuudet 2020 ja 2021**, Sanna Lehtonen
- klo 10.40 **Päivitys Kuntaliiton koronan talousvaikutusarvioon**, Sanna Lehtonen
- klo 11.00 **Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus**, Vesa Lappalainen VM
- klo 11.15 **OKM:n valtionavustukset**, Terhi Päivärinta
- klo 11.30 **Sote-uudistuksen rahoitusasiat**, Arto Sulonen
- klo 11.50 **Verkostohanke**, Kimmo Haapasalo FCG

Julkisen talouden katsaus

Taloustorstai 18.6.2020

Minna Punakallio @MinnaPunakallio

**”Näkymät vuoteen
2021 ovat yhä
epävarmat, mutta
uusia ennusteita on
tullut runsaasti”**

Minna Punakallio
pääekonomisti
@MinnaPunakallio

OP:n korttidata osoittaa kulutuksen elpyneen

Kuluttajien luottamus koheni toukokuussa – taso edelleen matalalla

Yritysten luottamus yhä matalalla

Suhdannekatseus kesäkuu 2020

10. kesäkuuta 2020

Koronakriisistä uuteen nousuun

Nollakorkojen aika jatkuu

- Koronaviruspandemia on aiheuttanut ennennäkemättömän nopeaa tuhoa maailmantaloudessa, mutta pääskenaariossamme maailmantalous elpyy jo vuoden toisella puoliskolla asteittain

www.danskebank.fi

Talous toipuu hitaasti koronaepidemiasta

16.6.2020 11.00 VM

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Talous supistuu 6 prosenttia vuonna 2020, ennustaa valtiovarainministeriö taloudellisessa katsauksessaan.

Tiedote

[Taloudellinen katsaus, kesä 2020](#)

[Tiedotustilaisuuden esitysmateriaali](#) PDF 1.3MB

[Tilaisuuden tallenne](#)

Vienti säilynyt toistaiseksi hieman odotuksia vahvempuna

Suomen teollisuustuotanto välttynyt toistaiseksi syvältä pudotukselta

Epävarmuus nakertaa investointeja

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2020

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2020	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
Hypo	tammikuu	1,0	6,5	2,5	1,0
PTT, hidas toipuminen	maaliskuu	-6,0	6,9*	2,8*	1,0*
PT	huhtikuu	-5,0	8,5	2,5	0,5
Handelsbanken	huhtikuu	-10,0	9,5	2,6	0,3
Euroopan komissio	toukokuu	-6,3	8,3	..	..
OP	toukokuu	-6,0	8,5	2,5	0,0
ETLA	toukokuu	-8,0	9,7	2,4	0,1
Nordea	toukokuu	-7,0	8,0	2,9	0,0
Suomen Pankki	kesäkuu	-6,9	9,0	1,8	0,1
OECD, W-skenaario**	kesäkuu	-9,2	9,1	..	..
Danske Bank	kesäkuu	-5,5	8,8	2,6	0,2
VM	kesäkuu	-6,0	8,5	1,6	0,3

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2021

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2020	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
Hypo	tammikuu	0,8	6,5	2,5	1,5
PTT, hidas toipuminen	maaliskuu	3,0			
PT	huhtikuu	4,5	7,5	2,5	1,0
Handelsbanken	huhtikuu	5,0	8,0	2,4	1,5
Euroopan komissio	toukokuu	3,7	7,7	..	..
OP	toukokuu	3,5	9,0	2,5	1,0
ETLA	toukokuu	4,0	8,9	2,4	1,6
Nordea	toukokuu	4,0	8,0	2,0	0,5
Suomen Pankki	kesäkuu	3,0	9,3	2,5	0,7
OECD, w-skenaario**	kesäkuu	2,4	10,3	..	..
Danske Bank	kesäkuu	3,5	8,0	2,5	1,2
VM	kesäkuu	2,5	9,0	2,5	1,1

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2022

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2020	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
Handelsbanken	huhtikuu	1,5	7,5	2,4	1,4
Suomen Pankki	kesäkuu	2,9	8,8	2,0	1,3
VM	kesäkuu	1,7	8,8	2,0	1,4

Miltä julkisen sektori näyttää?

Taustatietoa: Yleinen taloudellinen tilanne

Muuttuja	2018*	2019*	2020**	2021**	2022**
(%-muutos)					
Bruttokansantuote (määrä)	1,6	0,9	-6,0	2,5	1,7
Palkkasumma	4,6	3,1	-2,7	2,9	2,6
Ansiotaso	1,7	2,2	1,6	2,5	2,0
Työlliset (määrä)	2,7	1,0	-2,5	-0,4	0,5
Inflaatio	1,1	1,0	0,3	1,1	1,4
(%-yksikköä)					
Työttömyysaste	7,4	6,7	8,5	9,0	8,8
Verot/BKT	42,4	42,1	42,9	43,1	42,9
Julkiset menot/BKT	53,4	53,3	61,4	58,3	57,0
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä/BKT	-0,9	-1,1	-8,2	-5,1	-4,0
Julkinen velka/BKT	59,6	59,4	71,3	73,5	75,5
Vaihtotase/BKT	-1,6	-0,8	-3,1	-2,2	-1,8
Euribor 3 kk, %	-0,3	-0,4	-0,3	-0,2	-0,1
10 vuoden korko, %	0,7	0,1	-0,1	-0,1	0,0

Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, kesä 2020

18.6.2020

VM: Julkiseen sektoriin jää koronasta poikkeuksellisen syvät jäljet

- Julkinen sektori kääntyy syvästi alijäämäiseksi vuonna 2020
 - Heikennys aiheutuu talouden supistumisesta sekä koronaelvytyksestä
- Alijäämä pienenee vuonna 2021 selvästi, mutta jää 2021-2024 korkeammalle tasolle kuin kertaakaan vuodesta 1975 lähtevän tilastotarkastelun aikana
 - Vrt. vuonna 1993 alijäämä oli 6,9 miljardia euroa
- Julkinen velka nousee ja pysyy yli 71 % suhteessa bruttokansantuotteeseen

Lähde: valtiovarainministeriön ennuste, kesä 2020

Julkisen talouden tila

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto* euroina ja suhteessa bruttokansantuotteeseen, %

Nettoluotonanto, mrd. euroa							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paikallishallinto	-2,0	-2,9	-1,5	-4,2	-3,5	-3,3	-3,5
Valtio	-2,9	-2,8	-16,6	-8,1	-6,9	-6,2	-5,6
Sosiaaliturvarahastot	2,9	2,9	-0,5	0,2	0,5	0,8	0,8
Yhteensä	-2,0	-2,7	-18,7	-12,1	-9,9	-8,8	-8,3

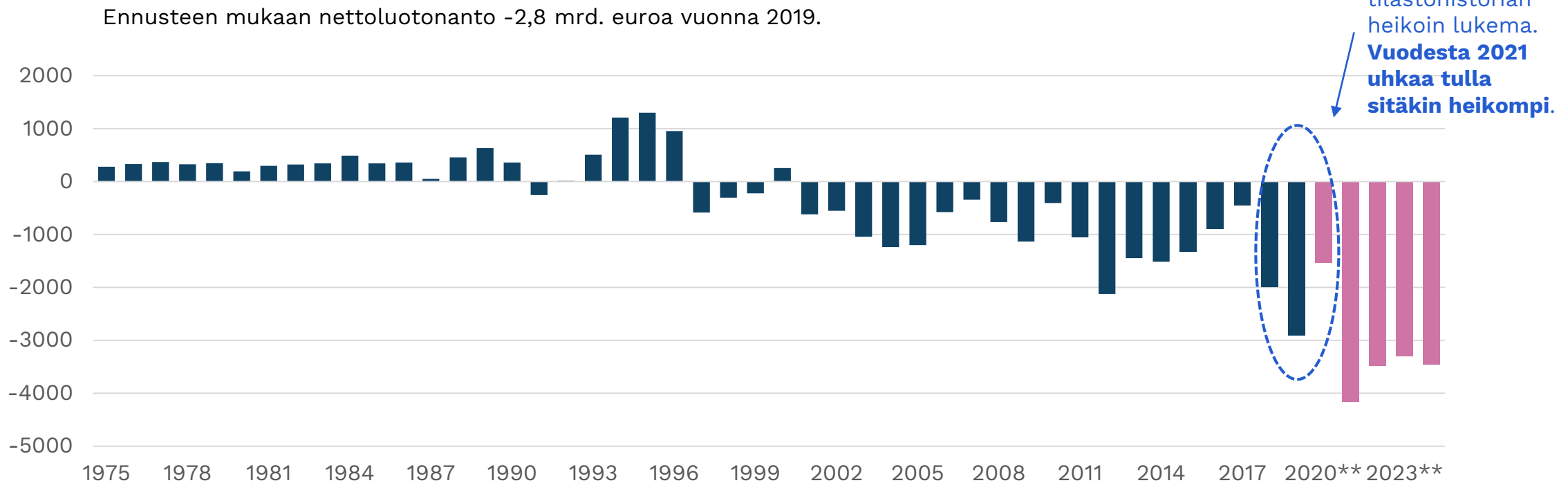
* Nettoluotonanto = sektorin kokonaistulojen ja kokonaismenojen (ml. investoinnit) erotus kansantalouden tilinpidossa

Nettoluotonanto, suhteessa BKT:hen							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paikallishallinto	-0,9 %	-1,2 %	-0,7 %	-1,8 %	-1,4 %	-1,3 %	-1,3 %
Valtio	-1,2 %	-1,2 %	-7,3 %	-3,4 %	-2,8 %	-2,5 %	-2,2 %
Sosiaaliturvarahastot	1,2 %	1,2 %	-0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %
Yhteensä	-0,9 %	-1,1 %	-8,2 %	-5,1 %	-4,0 %	-3,5 %	-3,2 %

Rahoitusasema-
tavoite: -0,5 %

Rahoitusasema-
tavoite: 0,0 %

Paikallishallinnon tulojen ja menojen erotus eli nettoluotonanto 1975-2024 miljoonaa euroa

Koronavuoteen saatiin tukea, mutta sen jälkeen kuntien talous on yhä kovilla

- Vuonna 2020 kuntien tulot suhteessa BKT:hen vahvalla tasolla (ajoitustekijöitä). Myös kokonaismenot suhteessa BKT:hen kasvavat rajusti.
- Paikallishallinnon alijäämä supistuu vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna.
- Vuonna 2021 kuntien tulot supistuvat voimakkaasti, kun valtionosuuksien määrä tippuu vuodesta 2020 (koronatuki poistuu, tulevaisuusinvestoinnit vähenevät)
 - Vuonna 2021 valtionosuudet suhteessa BKT:hen kuitenkin korkeammalla tasolla kuin kiky-vuosina
 - Verokertymä suhteessa BKT:hen nousee 2021 tyypilliselle tasolleen (noin 10 %/BKT)
 - vuodet 2018 ja 2019 olivat poikkeuksellisen heikkoja
- 2021-2024 kuntien menot suhteessa BKT:hen pysyvät korkealla tasolla. Vuonna 2024 menot suhteessa BKT:hen ovat 20,7 %, kun vuonna 2014 ne olivat 19,9 %.
- Paikallishallinnon investointien määrä lähtee supistumaan vuodesta 2022 lähtien
- Menot ennusteajanjaksolla noin 3-4 miljardia euroa korkeammat kuin tulot

Muuta huomioitavaa

Kustannusten nousu ennustevuosina noin kahden prosentin tuntumassa

Peruspalvelujen hintaindeksi

Vuonna 2019	+2,1 %
Vuonna 2020	+1,0 %
Vuonna 2021	+2,3 %
Vuonna 2022	+1,8 %
Vuonna 2023	+2,1 %
Vuonna 2024	+2,2 %

2,3 %

Peruspalvelujen
hintaindeksin nousu
vuonna 2021

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset allekirjoitettiin 17.6.2020

Sopimuskausi 1.4.2020-28.2.2022

- <https://www.kt.fi/sopimukset/sopimusratkaisu-2020-2021>
- Sopimuksen kustannusvaikutus on 3,04 prosenttia. Kustannusvaikutusten pääpaino on vuodessa 2021.
- Yleiskorotukset 1.8.2020 ja 1.4.2021
- Kiky-työajan pidennys poistuu 31.8.2020

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
Sairausvakuutusmaksu	1,08	0,86	0,77	1,34	1,53	1,42
Työttömyysvakuutusmaksu	3,30 ^{a)}	2,60 ^{b)}	2,05 ^{c)}	1,70 ^{d)}	1,70 ^{e)}	1,70 ^{e)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu (keskimääräinen työnantajan osuus)	21,95	21,60	21,20	20,80	20,80	20,80
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{f)}	17,05	16,75	17,25	16,85	16,85	16,85
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu ^{g)}	0,90	1,00	-	-	-	-
Eläkemenoperusteinen maksuosa ^{h)}	4,00	3,85	3,95	3,95	3,95	3,95
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu	16,99	16,88	16,76	16,34	16,34	16,34
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	26,53	25,29	24,28	24,09	24,28	24,17
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-2,91	-1,25	-1,01	-0,18	0,19	-0,11
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	6,15	6,35	6,75	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	7,65	7,85	8,25	8,65	8,65	8,65

- a. 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 2 059 500 euroon asti
- b. 0,65 % palkkasumman ensimmäiseen 2 083 500 euroon asti
- c. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 086 500 euroon asti
- d. 0,45 % palkkasumman ensimmäiseen 2 125 500 euroon asti
- e. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,45 %.
- f. Vuodesta 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä uuden työkyvyttömyyseläkemaksun. Taulukossa keskimääräinen **työnantajan** osuus.
- g. Varhe poistui 2019. Sen korvasi jäsenyhteisökohtaisesti vaihteleva työkyvyttömyyseläkemaksu, joka peritään osana palkkaperusteista maksua.
- h. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005.

* ennuste

**Hallituksen
budjettiriihi on
14.-15.9.2020.**

**Syksyn kuntatalous-
ohjelma julki
5.10.2020**

Kiitos!

Minna Punakallio

Puh. +358 9 771 2095, +358 40 751 5175

minna.punakallio@kuntaliitto.fi

[@MinnaPunakallio](https://www.instagram.com/MinnaPunakallio)

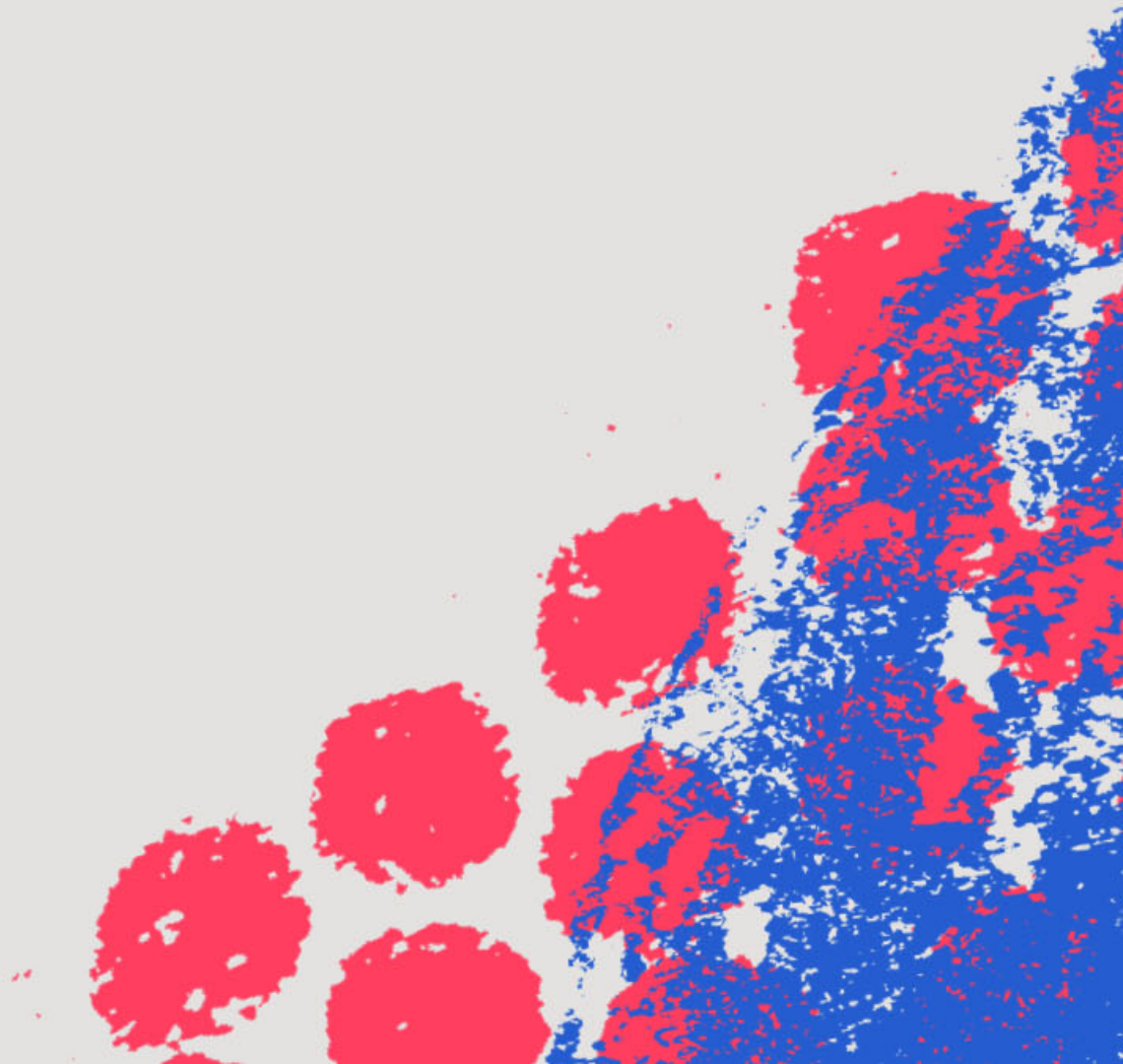
www.kuntaliitto.fi

Veroasiat

Taloustorstai
18.6.2020

Benjamin Strandberg, asiantuntija

Koko maan veroennustekehikko 17.6.2020

BKT laskee noin 6 % 2020 ja kasvaa noin 2 % ensi vuonna
Kunnallisverotulojen osuus tilityksistä kasvaa 2020

Veroennusteen taustaoletukset ja epävarmuustekijät

- Perustuu suurelta osin valtionvarainministeriön kesäkuun taloudelliseen katsaukseen
 - Talous supistuu 6 % tänä vuonna ja toipuminen on aikaisempia arvioita ripeämpää (+ 2,5 %).
 - Oletus, että koronaepidemia hiipuu vähitellen pois eikä syksyllä tule toista epidemia-aaltoa (ennusteen suurin epävarmuustekijä)
 - Viennin väheneminen on rajua, yksityinen kulutus ja investoinnit vähenevät

	2019 mrd. euroa	2017	2018	2019	2020**	2021**	2022**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	240	3,1	1,6	0,9	-6,0	2,5	1,7
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	95	4,1	5,5	2,2	-8,6	3,4	2,6
Kokonaistarjonta	335	3,4	2,7	1,3	-6,8	2,8	1,9
Tavaroiden ja palvelujen vienti	96	8,8	1,7	7,2	-14,0	5,5	3,8
Kulutus	182	0,6	1,9	0,9	-0,7	1,8	0,9
yksityinen	126	1,0	1,8	1,0	-3,5	3,5	1,4
julkinen	55	-0,2	2,1	0,9	5,9	-1,6	-0,1
Investoinnit	57	4,0	3,7	-0,8	-6,1	0,3	2,2
yksityiset	47	4,8	3,5	-1,0	-9,2	0,3	3,4
julkiset	10	0,2	5,0	0,3	8,0	0,3	-2,7
Kokonaiskysyntä	335	3,4	2,6	1,8	-6,5	3,0	2,2
kotimainen kysyntä	239	1,5	2,9	-0,3	-3,5	2,2	1,6

Veroennusteen taustaoletukset ja epävarmuustekijät

- Kunnallisveroennusteessa huomioitua:
 - Toteutuneet verotilitykset toukokuuhun 2020 asti sekä Verohallinnolta saatu **ennakkotieto kesäkuun verotilityksistä** (koskee myös yhteisöveroa)
 - Oletettu korkeampi kuntaryhmän jako-osuus 2020
 - Palkkojen, eläkkeiden, työttömyysturvaetuuksien sekä muiden veronalaisten sosiaalietuuksien muutokset verovuodelle 2019 ja ne perustuvat Verohallinnon tulokehitystilaston tietoon (11.5.2020).
 - Verohallinnon 5.6. julkaisema ennakkotieto koko maan maksuunpantavista kunnallis- ja yhteisöveroista verovuonna 2019 (ennakkotieto vastasi hyvin toukokuun arviota, ja näin ollen muutoksia ei tehty liittyen verovuoteen 2019)
- Yhteisöveroennusteessa erikseen huomioitua:
 - Korotettu yhteisöveron jako-osuus verovuodelle 2020: **42,13 %**
 - Kohentunut maksuunpanoarvio vuodesta 2020 →

Keskeiset muutokset kunnallisveron veropohjassa vrt. edelliseen veroennusteeseen

- Palkkasumma kasvaa verrattain ripeämmin ensi vuonna: **2,2 %** (1,8%)
- Työttömyysturvaetuuksien, maa- ja metsätalouden ansiotulojen sekä muiden ansiotulojen kehitysarviot ovat tarkentuneet verovuosille 2020-2024.
- Eläketulo-, ansiotulo- sekä perusvähennyksien osalta olemme tarkentaneet kehitysarvioita tuleville vuosille. Työtulovähennysten osalta olemme huomioineet muuttuneen palkkakehitysarvion.
- Maksuunpantavan kunnallisveron muutokset:
 - Verovuosi 2019: ei muutosta
 - Verovuosi 2020: **+20** miljoonaa euroa
 - Verovuosi 2021: **+130** miljoonaa euroa
 - Verovuosi 2022: **+70** miljoonaa euroa
 - Verovuosi 2023: **+90** miljoonaa euroa

Kuntien kunnallisverokertymät nousevat ja valtion verot laskevat 2020

- Vaikka maksettava kunnallisvero kasvaa maltillisesti verovuonna 2020, kasvaa tilitykset arviolta **yli 250 miljoonalla eurolla 2020** verrattuna 20.5. arvioon.
 - Johtuu pääosin oletuksesta, että kuntien jako-osuus tulisi nousemaan verovuonna 2020. Myös ennakkotiedot kesäkuun tilityksistä antaa kuvan siitä, että ennakonpidätykset kasvaisi aiempaa oletusta enemmän.
 - Kertymäärarviota nostaa myös valmistuvan verotuksen 2019 ennakkotiedot, joiden perusteella kuntien oletettu oikaisu olisi yhteensä noin 80 miljoonaa positiivinen (+30 miljoonaa euroa vrt. edelliseen ennusteeseen).
- Tilitettävän kunnallisveron muutokset 2021-2023:
 - Vuosi 2021: +100 miljoonaa euroa
 - Vuosi 2022: +150 miljoonaa euroa
 - Vuosi 2023: +170 miljoonaa euroa

Kunnallisverokertymien jaksotus veroennustekehikossa

1. Verokorttiuudistuksesta johtuva ennakonpalautusten pienentyminen (arvio noin 300 miljoonaa euroa) + kuntien positiivinen oikaisu verovuodelta 2019
2. Maksujärjestelyehtojen muutoksesta johtuva verotulojen siirto 400 miljoonaa euroa (KL oletus: ei palaudu täysimääräisesti)
3. Verokorttiuudistuksesta johtuen ennakkoveroja kertyisi aiempaa vähemmän

KUNNALLISVERON TILITYKSET				KOKO MAA , Milj.€		
TA -VUODEN ENNAKOT	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Tilitys kunnille TA-vuodelta	17 912	17 640	18 230	18 770	19 380	20 050
Muutos %	0,6	-1,5	3,3	2,9	3,3	3,4
Osuus maksettavasta %	1 91,4	2 89,9	3 91,2	91,3	91,3	91,4
TILITYKSET ED. VUODELTA	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Ennakot (tammi-lokakuu)	1 015	1 610	1 930	1 710	1 750	1 810
Maksuunpanotilitys + muut	-108	-170	-170	-180	-180	-180
Tilitys kunnille ed.vuodelta	907	1 440	1 760	1 530	1 570	1 630
TILITYKSET VUODELTA t-2	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Jäännösverot + muut	365	200	150	160	160	160
TILITYKSET AIK. VUOSILTA	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Muut tilitykset	52	50	50	50	50	50
TILITYKSET YHTEENSÄ	19 236	19 330	20 190	20 510	21 160	21 890
Muutos %	2,6	0,5	4,4	1,6	3,2	3,4

Yhteisöveroissa reipasta piristystä vrt. toukokuun lopun arvioihin

- Ennakkotiedon mukaan kesäkuussa ennakoiden väheneminen on lähes pysähtynyt ja alenema on vain hieman toukokuuta suurempi.
- Tämän hetkisen kehityksen perusteella vaikuttaa siltä, että suurin pudotus maksuunpannuissa ennakkoveroissa on nähty.
- Ennakoimme maksuunpannun yhteisöveron laskevan tänä vuonna noin - 23 %
 - Talouden ja erityisesti vientiteollisuuden elpymisen aikataulu ja vauhti ovat kuitenkin hyvin epävarmoja.

Yhteisöveron korotetun ryhmäosuuden vaikutukset

- Kuntien korotettu yhteisöveron jako-osuus verovuodelle 2020 huomioitu: Uusi tilityksissä sovellettava jako-osuus on 42,13 % ja se otetaan käyttöön viimeistään heinäkuun tilityksissä (riippuu lain vahvistamisen aikataulusta).
- Kaikki verovuodelta 2020 jo tilitetyt yhteisöverot oikaistaan voimaantulohetkellä vastaamaan uutta jako-osuutta.
- Aikaisempien kuukausien oikaistavat yhteisöverotilitykset olisivat näin ollen yhteensä noin 200 miljoonaa euroa.

MAKSETTAVA YHTEISÖVERO				KOKO MAA , Milj.€		
VEROVUOSI	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
MAKSETTAVA YHTEISÖVERO	6 060	4 640	4 860	5 120	5 400	5 980
Kuntaryhmän osuus	0,3130	0,4213	0,3224	0,3218	0,3206	0,3054
KUNTIEN OSUUS YHT.VEROSTA	1 900	1 950	1 570	1 650	1 730	1 830
Muutos %	2,5	2,6	-19,5	5,1	4,8	5,8

Verovuosina 2021-2023 keskimäärin noin 150 miljoonaa enemmän yhteisöveroa kunnille

Yhteisöveron kertymissä reipasta kasvua 2020 – johtuu pääosin ryhmäosuuden korotuksesta

- Yhteisöveroa kertyisi noin 470 miljoonaa enemmän vrt. 20.5. arvioon
 - Jako-osuuden korotuksen vaikutus noin 330 miljoonaa euroa
 - Loput selittyisi parantuneilla maksuunpanoarvioilla 2020 ja 2021.
- Yhteisöveroon liittyy paljon epävarmuustekijöitä
 - Vientiyritysten kysyntä
 - Kuluttajien luottamus
 - Maksujärjestelyn toteutus...

YHTEISÖVERON TILITYKSET						
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verovuodelta 2018	339	10	0	0	0	0
Verovuodelta 2019	1 434	320	10	0	0	0
Verovuodelta 2020	119	1 410	380	10	0	0
Verovuodelta 2021		90	1 180	260	10	0
Verovuodelta 2022			90	1 250	280	10
Verovuodelta 2023				90	1 280	300
Verovuodelta 2024					90	1 350
Verovuodelta 2025						90
TILITYKSET YHTEENSÄ	1 909	1 860	1 660	1 610	1 660	1 750
<i>Muutos %</i>	2,8	-2,6	-10,8	-3,0	3,1	5,4

Kunnallisvero kasvaisi taas 2020 kaikki verotulot maltillisessa kasvussa

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA , Milj.€		
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	19 236	19 330	20 190	20 510	21 160	21 890
<i>Muutos %</i>	2,6	0,5	4,4	1,6	3,2	3,4
Yhteisövero	1 909	1 860	1 660	1 610	1 660	1 750
<i>Muutos %</i>	2,8	-2,6	-10,8	-3,0	3,1	5,4
Kiinteistövero	1 870	1 860	1 990	1 980	2 000	2 020
<i>Muutos %</i>	3,1	-0,5	7,0	-0,5	1,0	1,0
VEROTULO KIRJATTAVA	23 015	23 050	23 840	24 100	24 820	25 660
<i>Muutos %</i>	2,6	0,2	3,4	1,1	3,0	3,4

Veroennustekehikon tulevat julkaisut

- **Seuraavat kuntakohtaiset veroennustekehikot julkaistaan ensi viikolla**
 - Perustuvat 17.6 julkaistuun koko maan veroennustekehikkoon ja niiden oletetuista muutoksista
 - Verohallinnon ensimmäiset kuntakohtaiset ennakkotiedot koskien verovuotta 2019
 - Ennakkotieto tarkentavat kuntakohtaisia jako-osuusarvioita kuluvalle vuodelle sekä laskennallisiin verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasauslaskelmaa vuodelle 2021.
- Syksyn julkaisuaikataulu tarkentuu kesän jälkeen. Näillä näkymin ensimmäinen kehikkojulkaisu olisi elokuun puolessa välissä.

Hyvää juhannusta!

Benjamin Strandberg

Asiantuntija, Kuntatalous

Puh. + 358 50 594 0603

Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Kuntatalouden tukipaketti Valtionosuudet 2020 ja 2021

Taloustorstai 18.6.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

Hallitus päätti vuoden 2020 neljännestä lisätalousarvioesityksestä

🕒 2.6.2020 19.50

Kuntatalouteen
lähes

1,4
mrd. euroa

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallituksen neljäs lisätalousarvio 8.6.2020

Kuntatalouden neliosainen tukipaketti koronaepidemian vaikutuksiin

A
B
C
D
H

1

Valtionosuuden
korotus
770 milj. €

1

2

2

Yhteisöveron jako-
osuuden korotus
+10 %-yks.
410 milj. €

3

Tuki
sairaanhoito-
piireille
200 milj. €

3

4

4

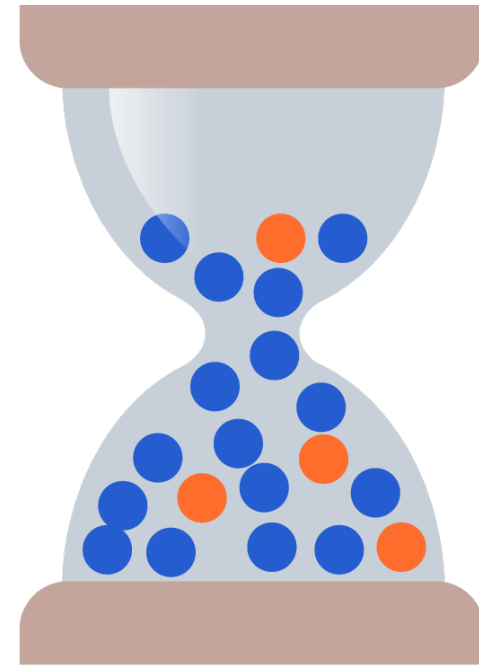
Valtion-
avustuksina
myönnettävä tuki
260 milj. €

Lisätalousarvion (8.6.) kuntatalouden neliosainen tukipaketti

1. Peruspalvelujen valtionosuuteen 770 miljoonan euron korotus

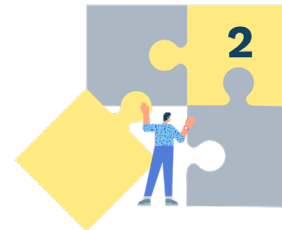
- Korotuksesta **550 miljoonaa euroa** jaetaan kuntien välillä
 - **2/3** (370 milj. euroa) kunnallisverojen jako-osuuksien suhteessa
 - **1/3** (180 milj. euroa) tasasuuruisesti (€/as) kaikille kunnille
- Korotuksesta **110 miljoonaa euroa** jaetaan kuntien välillä lapsi-ikäluokkien (alle 18) suhteessa
- Korotuksesta **60 miljoonaa euroa** jaetaan kuntien välillä ikäihmisten (64+) väestöosuuteen perustuen
- Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus lisääntyy **50 miljoonaa euroa** yhteensä 60 milj. euroon v. 2020

Kuntatalouden tukipaketti

1. Valtionosuuden lisäys (770 milj. €)

Kuntatalouden tukipaketti (8.6.)	Koko maa
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (28.90.30), ennen muutoksia	7 074
Valtionosuuden lisäys	772
A) mistä €/asukas-tasasuuruudesta	180
B) mistä kunnallisverojen suhteessa	370
C) mistä alle 18-vuotiaiden määrän suhteessa	112
D) mistä yli 64-vuotiaiden määrän suhteessa	60
H) mistä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen lisäys	50
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (28.90.30), muutosten jälkeen	7 846

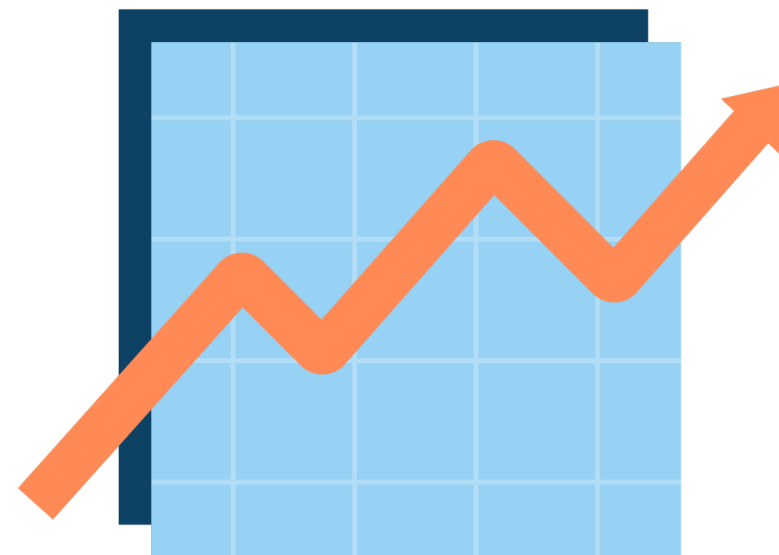

Lisätalousarvion (8.6.) kuntatalouden neliosainen tukipaketti

2. Kunnille entistä suurempi osuus yritysten maksamista yhteisöveroista

- Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta nousee **32 prosentista 42 prosenttiin** vuodeksi 2020
- Jako-osuuden korotuksen **vaikutus kuntien talouteen riippuu yhteisöveron kertymästä** ts. yritysten taloustilanteen kehittymisestä vuonna 2020

• Kuntatalousohjelma 16.4.	410 milj. €
• KL veroennustekehikko 20.5.	330 milj. €
• KL veroennustekehikko 17.6.	340 milj. €

Vuoden 2020 peruspalvelujen valtionosuuksien lisäys LTA4:n kuntien tukipakettiin liittyen

Alue	As.luku 31.12.2018	Valtionosuuden lisäykset:				Valtionosuus		Yhteisövero	
		A) €/asukas 32,80 euroa	B) kuven mukaan euroa	C) 0-17 v. määrän muk. euroa	D) 65 v. täytt. määrän muk. euroa	Valt.osuuden lisäykset yht. euroa	€/asukas	Arvio yhteisö- veron lisäyksestä euroa	Kuntaliitto
								VM	
Koko maa	5 488 130	180 000 000	370 000 000	112 300 000	60 000 000	722 300 000	132	410 000 000 520 000 000	330 000 000 430 000 000
Lappi	178 522	5 855 175	11 172 294	3 455 166	2 201 070	22 683 706	127	8 917 240	7 177 291
Enontekiö	1 852	60 742	98 686	29 671	25 488	214 587	116	96 846	77 949
Inari	6 930	227 291	393 209	112 173	87 730	820 503	118	641 866	516 624
Kemi	21 021	689 448	394 047	277 612	277 612	2 785 117	132	1 255 580	1 010 589
Kemijärvi	7 370	241 722	96 484	139 708	139 708	926 747	126	290 915	234 151
Keminmaa	8 147	267 206	102 267	99 097	99 097	1 136 129	139	298 115	239 946
Kittilä	6 436	211 088	380	68 502	68 502	795 804	124	557 956	449 087
Kolari	3 834	125 711	588	50 425	50 425	448 738	117	199 153	160 294
Muonio	2 299	75 411	040	30 395	30 395	288 849	126	225 647	181 618
Pelkosennien	954	31 288	993	16 725	16 725	112 953	118	86 067	69 274
Pello	3 438	112 760	3 546	66 949	66 949	409 481	119	165 175	132 946
Posio	3 237	106 167	40 664	61 592	61 592	360 804	111	160 652	129 305
Ranua	3 896	127 781	95 843	51 877	51 877	429 301	110	156 537	125 994
Rovaniemi	62 922	2 063 719	4 151 170	1 315 339	597 438	8 127 666	129	2 308 433	1 858 007
Salla	3 491	114 498	164 579	44 613	65 948	389 638	112	251 918	202 764
Savukoski	1 015	33 290	54 388	14 088	16 875	118 642	117	228 869	184 212
Simo	3 045	99 870	196 739	59 449	48 322	404 380	133	69 843	56 215
Sodankylä	8 444	276 947	529 892	143 125	113 519	1 063 482	126	923 366	743 197
Tervola	3 062	100 428	156 064	63 504	43 515	363 510	119	117 345	94 448
Tornio	21 875	717 457	1 410 592	493 732	247 568	2 869 349	131	691 661	556 703
Utsjoki	1 232	40 407	72 281	22 627	18 427	153 742	125	32 087	25 826
Ylitornio	4 022	131 914	202 018	56 994	73 359	464 284	115	159 208	128 143

Hallituksen neljäs lisätalousarvio 8.6.2020

Kuntatalouden neliosainen tukipaketti koronaepidemian vaikutuksiin

A
B
C
D
H

1

Valtionosuuden
korotus
770 milj. €

1

2

2

Yhteisöveron jako-
osuuden korotus
+10 %-yks.
410 milj. €

3

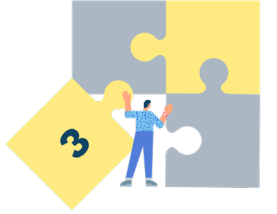
Tuki
sairaanhoito-
piireille
200 milj. €

3

4

4

Valtion-
avustuksina
myönnettävä tuki
260 milj. €

Lisätalousarvion (8.6.) kuntatalouden neliosainen tukipaketti

3. Sairaanhoidopiireille 200 miljoonan euron avustus koronakustannuksiin

- Suoraan sairaanhoidopiireille maksettavalla **200 miljoonan euron** valtionavustuksella korvataan vuoden 2020 kustannuksia, jotka aiheutuvat
 - koronapotilaiden hoidosta ja
 - pandemiaan varautumisesta.
- Avustuksella voidaan korvata myös sairaanhoidopiirien mahdollisia alijäämiä
- Tarkemmat jakoperusteet ja hakuohjeet julkaistaan myöhemmin

Lisätalousarvion (8.6.) kuntatalouden neliosainen tukipaketti koronavaikutuksiin

4. Kuntia tuetaan eri tehtäviin myönnettävillä valtionavustuksilla

- **OKM:** Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen (**159 milj. euroa**)
 - Perusopetus 70 milj. €
 - Varhaiskasvatus 14 milj. €
 - Lukiokoulutus 17 milj. €
 - Ammatillinen 30 milj. €
 - Harrastaminen 10 milj. €
 - Nuorisotyö 12 milj. €
- **LVM:** tuki joukkoliikenteelle (**100 milj. euroa**)
- **YM, TEM:** Kestävän elvytyksen toimenpiteitä ja avustuksia

Vuoden 2020 valtionosuus

Päivitys, kesäkuu 2020

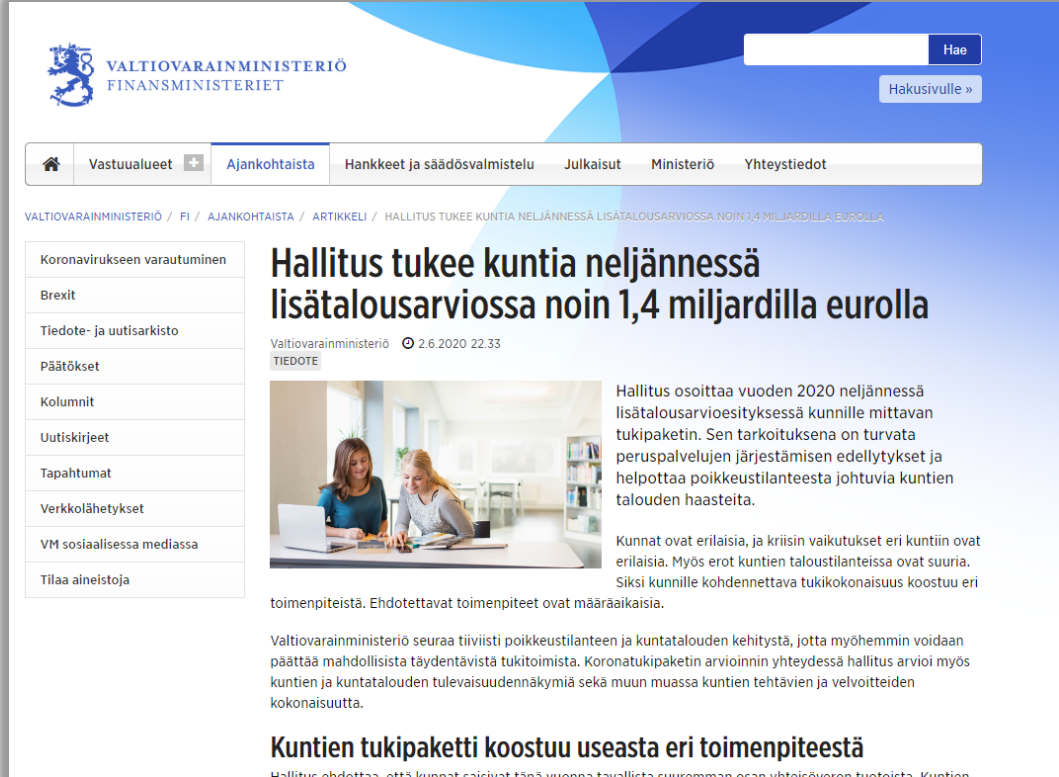
Sanna Lehtonen @lehtonenKL

Kuntatalouden tukipaketti (14.4. ja 8.6.)

VM valtionosuus vuonna 2020 muuttuu kuntien koronatuen myötä

- Veronmaksulykkäyksen korvaus (VM 14.4.), 547 milj. euroa
 - Ei jatku ja peritään takaisin 2021
- Kuntatalouden tukipaketti: Valtionosuuden ja yhteisöverotulon lisäys (VM 8.6.)
 - Siitä valtionosuuden lisäystä +720 milj. €
 - Ei jatku 2021, mutta ei peritä takaisin 2021

The screenshot shows the official website of the Finnish Ministry of Finance (Valtiovarainministeriö). The header includes the ministry's name and logo, a search bar, and navigation links. The main content area features a news article titled "Hallitus tukee kuntia neljännessä lisätalousarviossa noin 1,4 miljardilla eurolla" (Government supports municipalities in the fourth supplementary budget with about 1.4 billion euros). The article is dated 2.6.2020. It includes a photo of two women working at a desk. The text explains that the government is announcing a supplementary budget for 2020 to support municipalities with the coronavirus crisis. It mentions that the support package includes measures to ensure the continuity of basic services and to help municipalities cope with the challenges of the crisis. The article also notes that municipalities are different and the effects of the crisis are different, and that the support package is tailored to the needs of different municipalities. The article concludes by stating that the support package will be implemented through various measures.

Hallitus tukee kuntia neljännessä lisätalousarviossa noin 1,4 miljardilla eurolla

Valtiovarainministeriö · 2.6.2020 22:33

TIEDOTE

Hallitus osoittaa vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviesityksessä kunnille mittavan tukipaketin. Sen tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden haasteita.

Kunnat ovat erilaisia, ja kriisin vaikutukset eri kuntiin ovat erilaisia. Myös erot kuntien taloustilanteissa ovat suuria. Siksi kunnille kohdennettava tukikokonaisuus koostuu eri toimenpiteistä. Ehdotettavat toimenpiteet ovat määräaikaaisia.

Valtiovarainministeriö seuraa tiiviisti poikkeustilanteen ja kuntatalouden kehitystä, jotta myöhemmin voidaan päättää mahdollisista täydentävistä tukitoimista. Koronatukipaketin arvioinnin yhteydessä hallitus arvioi myös kuntien ja kuntatalouden tulevaisuudennäkymiä sekä muun muassa kuntien tehtävien ja velvoitteiden kokonaisuutta.

Kuntien tukipaketti koostuu useasta eri toimenpiteestä

Hallitus ehdottaa, että kunnat saisivat tänä vuonna tavallista suuremman osan yhteisöveron tuotoista. Kuntien

547
milj. €

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 123 verotulojen viivästymisestä maksettavien korvausten käsittelystä kuntien kirjanpidossa

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin (1704/2009, 36 b §) tehdyn muutoksen perusteella vuonna 2020 toteutetuista verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista johtuvaa kuntien arvioitua verotulojen viivästymistä vastaava euromäärä maksetaan kunnille vuonna 2020.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut oma-aloitteisen lausunnon verotulojen viivästymisestä maksettavien korvausten käsittelystä kuntien kirjanpidossa.

Kuntajaoston lausunnon mukaan vuonna 2020 kunnille maksettava korvaus verotuksen maksujärjestelyistä johtuvasta verotulojen viivästymisestä kirjataan kuntien kirjanpidossa tuotoksi vuonna 2020. Korvaus sisällytetään valtionosuuksien ryhmässä esitettäviin verotulomenetysten kompensatioihin. Viivästyskorot eivät aiheuta erillisiä kirjauksia kirjanpitoon. Vuonna 2021 valtionosuudet kirjataan tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla.

Lue kuntajaoston lausunto kokonaisuudessaan täältä: <https://bit.ly/3db1txX>

Koronaepidemian kuntatalouden tuki

Muutokset vuoden 2020 valtionosuudessa ja yhteisöverossa

Valtionosuuspäätökset
VM 30.12. / OKM 31.12.2019

+ mahdolliset kuntakohtaiset
OKM:n rahoituksen oikaisut

Veronmaksulykkäysten korvaus (VM 14.4.)
547 milj. euroa

HUOM! Päättyy vuoden 2020 lopussa ja
leikataan pois vuonna 2021

Kuntatalouden tukipaketti (VM 5.6.):
1. valtionosuuslisäys **722 milj. euroa**

HUOM! Päättyy vuoden 2020 lopussa

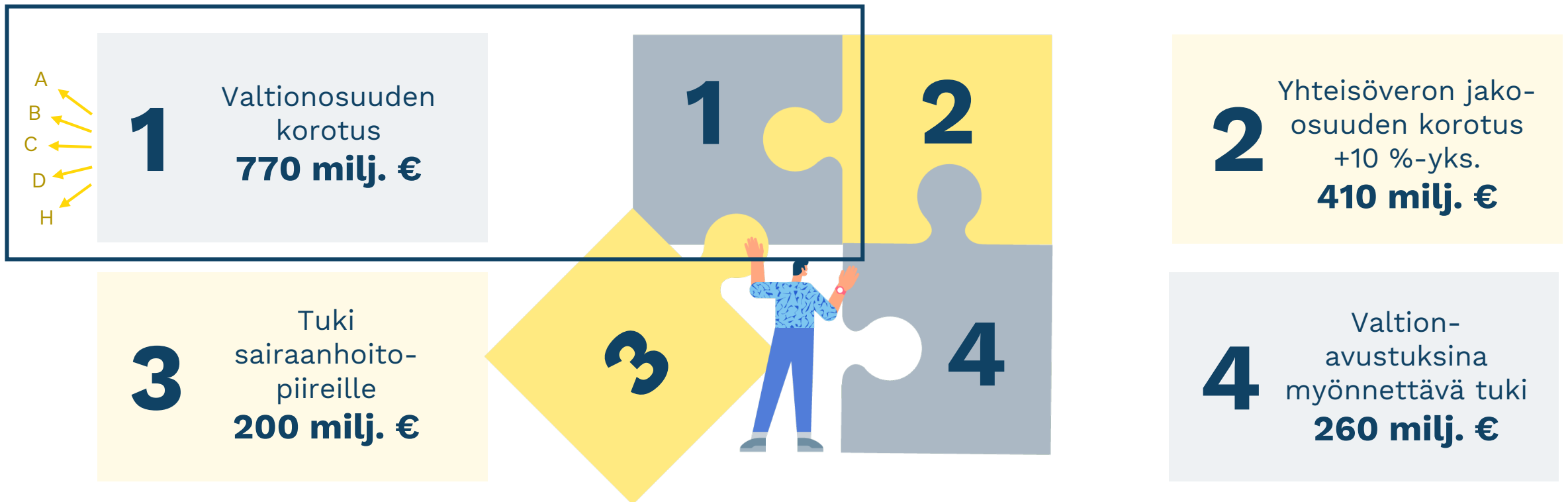

Kuntatalouden tukipaketti (VM 5.6.):
2. yhteisöveron lisäys **~410 milj. euroa**

HUOM! Päättyy 2020 lopussa
Lopullinen vaikutus määräytyy
todellisen kertymän mukaan

Hallituksen neljäs lisätalousarvio 8.6.2020

Kuntatalouden neliosainen tukipaketti koronaepidemian vaikutuksiin

HE 90/2020 esitetyt muutokset		milj. €
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (28.90.30), ennen muutoksia		7 074
Koronaepidemian kuntatalouden tukipaketti (4. LTA 2.6.): Valtionosuuden lisäys		772
A) mistä €/asukas-tasasuuruudesta		180
B) mistä kunnallisverojen suhteessa		370
C) mistä alle 18-vuotiaiden määrän suhteessa		112
D) mistä yli 64-vuotiaiden määrän suhteessa		60
H) mistä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen lisäys		50
Muut esitetyt muutokset		
- Palautus kuntien digitalisaation valtionavustuksesta (mom. 28.90.32)		30
- Kuntien tehtävien lisäys, voimaan 8/2020: Muutos iäkkäiden henkilöiden tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon henkilöstömitoituksessa (0,7)		18
- Vuoden 2020 valtionosuuden laskennassa käytettävien lopullisten määräytymistekijöiden tarkistus		9,3
- Työttömyysetuuden sovittelun suojaosan väliaikainen korotus		3,4
Muutokset (HE 90/2020) yhteensä		833
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (28.90.30), muutosten jälkeen		7 907

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
1																				
2	Kuntien valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus vuonna 2020																			
3	Lähde: VM 8.6.2020 / OKM 22.4.2020																			
4		A	B	C	D	E = B + D				F	G	H = E + F + G					I	J	K	
5	Kunta	Asukas-	Kunnan	siitä:	Muut opetus-	Valtion-			Verotulomenetysten	Verotulojen maksun	Valtionosuudet (E),									
6		luku	perus-	Verotuloihin	ja kulttuuri-	osuudet			korvaus	lykkäysmenettely,	verotulomen.									
7			palvelujen	perustuva	toimen	yhhteensä			mom. 28.90.35	kompenzaatio	korvaus (F) ja									
8			valtionosuus	valtionosuuden	valtionosuudet					mom. 28.90.35	kompenzaatio (G)									
9			(mom. 28.90.30)	tasaus	(5.8.2019)															
10		31.12.2018	VM 8.6.2020	2020	OKM 22.4.2020				VM 30.12.2019	VM 14.4.2020										
11																				
12																				
13	Kaikki kunnat	5 488 130	7 824 247 352	779 336 001	-37 404 000				269 000 015	547 000 000							1 994 637 637	23,2 %	363	
14																				
15	5 Alajärvi	9 700	30 734 125	9 748 283	1 300 000				5 575 746	686 782	12 956	3 949					3 432 637	9,8 %	354	
16	9 Alavieska	2 573	8 826 671	2 744 122	-54 000				1 454 876	188 279	9 926 772	3 858					1 026 986	11,5 %	399	
17	10 Alavus	11 544	35 659 615	11 696 994	-65 000				6 731 746	826 775	42 558 691	3 687					4 338 420	11,4 %	376	
18	16 Asikkala	8 149	17 464 995	4 537 700	-56 000				3 888 867	717 344	21 510 206	2 640					3 053 490	16,5 %	375	
19	18 Askola	4 958	7 103 739	1 466 325	-216 000				2 123 394	458 145	9 468 402	1 910					1 897 959	25,1 %	383	
20	19 Aura	3 984	5 885 040	1 915 187	-649 100				1 751 777	331 509	7 319 161	1 837					1 328 321	22,2 %	333	
21	20 Akaa	16 611	29 486 498	8 617 448	-2 443 778				7 323 815	1 448 132	35 814 666	2 156					5 319 489	17,4 %	320	
22	46 Enonkoski	1 405	5 064 369	1 159 782	-348 479				853 013	114 212	5 683 116	4 045					436 661	8,3 %	311	
23	47 Enontekiö	1 852	8 343 757	1 593 204	-19 397				1 076 742	158 974	9 560 075	5 162					758 886	8,6 %	410	
24	49 Espoo	283 632	81 415 710	-168 404 987	-12 341 988	69 073 722			78 185 695	36 634 071	183 893 488	648					124 611 296	210,2 %	439	
25	50 Eura	11 748	22 518 334	4 750 368	-1 216 655	21 301 679			5 552 837	1 058 462	27 912 979	2 376					4 679 589	20,1 %	398	
26	51 Eurajoki	9 454	8 848 680	-2 745 841	-924 442	7 924 000			4 895 562	1 573 615	14 393 416	1 522					3 273 561	29,4 %	346	
27	52 Evijärvi	2 473	7 672 840	2 130 903	222 507				1 516 780	192 435	9 604 562	3 884					810 724	9,2 %	328	
28	61 Forssa	17 028	37 109 390	8 988 613	941 715				182 783	1 455 698	47 689 586	2 801					6 688 272	16,3 %	393	
29	69 Haapajärvi	7 147	21 403 882	6 702 918	538 034				32 889	561 872	26 236 678	3 671					2 890 489	12,4 %	404	
30	71 Haapavesi	6 854	22 033 210	6 991 045	183 552				3 631	493 329	26 378 722	3 849					1 819 366	7,4 %	265	
31	72 Hailuoto	974	3 426 337	451 962	-200 663				532	84 576	3 774 781	3 876					349 169	10,2 %	358	
32	74 Halsua	1 165	4 088 123	1 142 044	284 851				028	93 898	4 637 199	3 980					488 215	11,8 %	419	
33	75 Harjuna	20 286	37 230 811	4 243 977	-1 636 445				461	2 040 309	46 369 135	2 286					8 168 791	21,4 %	403	

Myös OKM-
rahoitus
päivitetty

14.4. ja 5.6
muutos-
laskelmat

14.4.
omanaan

Tulossa!

- Osana kunta-alan palkkasopua (27.5.) kikystä luovutaan
- Valtionosuusvähennys poistuu 1.9.2020 alkaen
- Kiky-vähennys tehdään 8/12 vuoden osalta, mutta 4/12 osalta vähennystä ei tehdä.

Valtionosuusvähennys
kilpailukyky sopimuksen
takia vuonna 2020

ENNEN

-43 €/as

-234 milj. €

JÄLKEEN

-28 €/as

-156 milj. €

**Kunta-alan
palkkasopu
27.5.2020**

MUUTOS

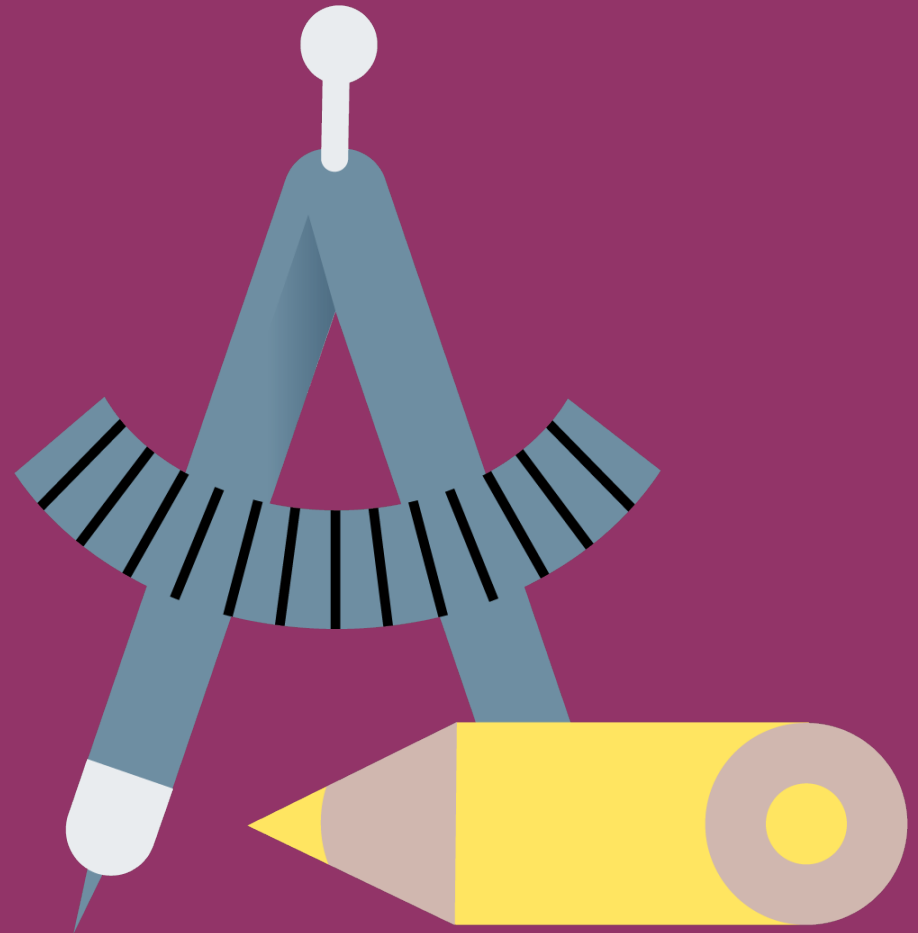
+15 €/as

+78 milj. €

Vuoden 2021 valtionosuus

Päivitys, kesäkuu 2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

Ennakkolaskelma: Google ”Valtionosuudet 2021”

FI SV EN

Ajankohtaista Medialle Koronavirus

Sulje valikko

Valtionosuuslaskelmat

Valtionosuudet 2021

Valtionosuudet 2020

Valtionosuudet 2019

Valtionosuudet 2018

Valtionosuudet 2017

Valtionosuudet 2016

/ Talous / Valtionosuudet / Valtionosuuslaskelmat / Valtionosuudet

Valtionosuudet vuonna 2021

**Laskelmat
päivitetty
18.6.2020**

Kuntalainsäädäntö

Kuntien tehtävät ja toiminta

Kuntatalous

Kuntatalouden seuranta ja
arviointi

Kuntatalousohjelma

Valtionosuudet ja
kotikuntakorvaukset

Kunnan peruspalvelujen
valtionosuus

Valtionosuuspäätöksiä ja niihin
liittyviä laskentatietoja

Esi- ja perusopetuksen
kotikuntakorvaukset

Harkinnanvarainen
valtionosuuden korotus

Säädösvalmistelun
kuntavaikutusten arviointi

fi | sv

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuudesta johtuen kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- varhaiskasvatus (päivähoito)
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen)
- taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kokoaa yhteen kunnallisten peruspalvelujen rahoituksen, lisää poikkihallinnollisuutta ja korostaa valtionosuuksien yleiskatteellisuutta.

Valtionosuusjärjestelmän perusrakenne

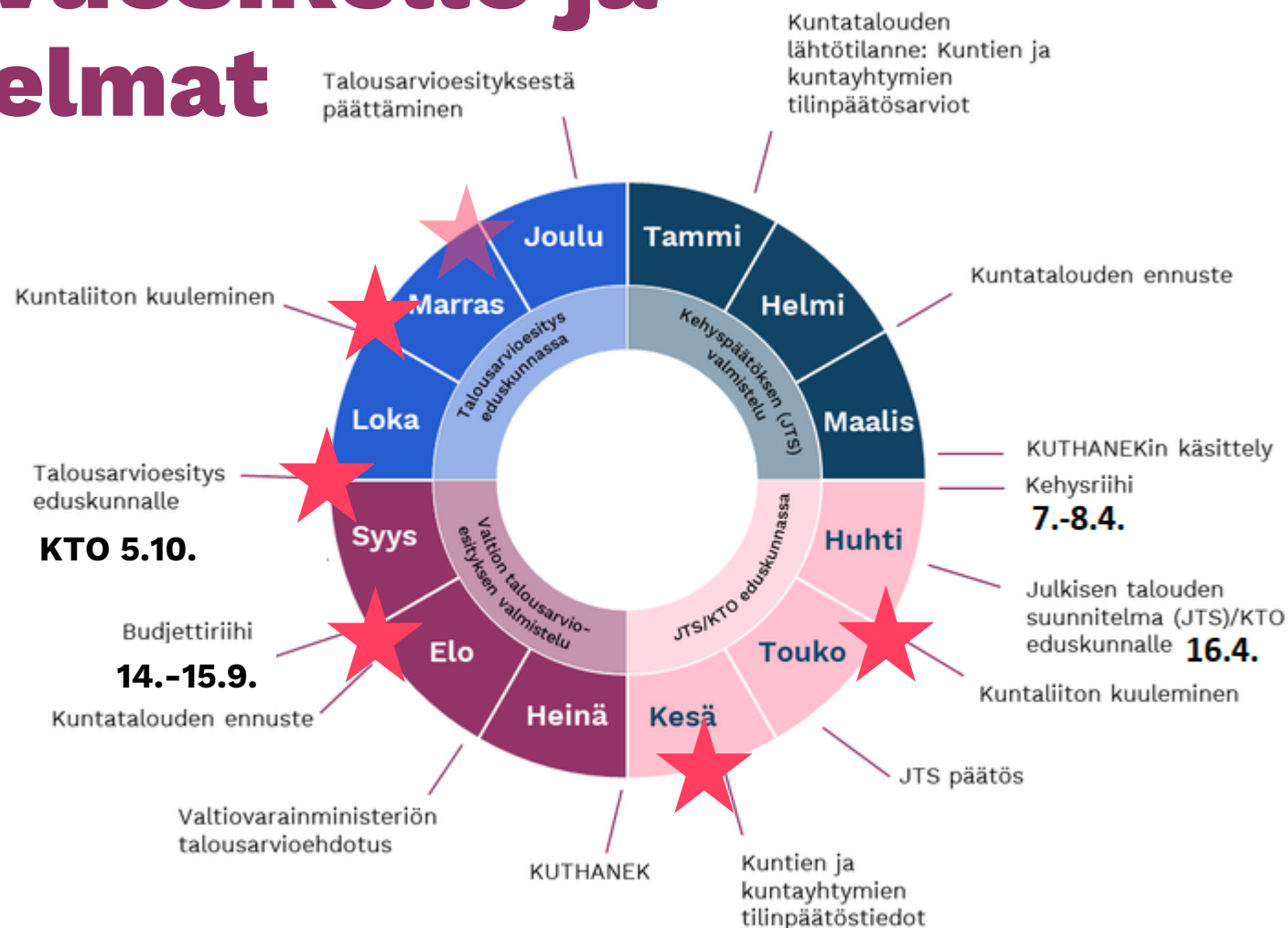
VM julkaisi
arvionsa
28.5.

Kuntatalouden vuosikello ja valtionosuuslaskelmat

- Valtionosuuslaskelmia päivitetään kevään kehysriihen ja syksyn budjettiriihen jälkeen tai aina, kun päivitettävää on

★ Vuoden 2021 valtionosuuslaskelma

- Julkaisu 28.4.2020
- VM 28.5.2020
- Päivitys **18.6.2020**
- Päivitys 8-9/2020
- VM 5.10.2020
- Marraskuu (x 2?)

Peruspalvelujen valtionosuus 2021 (1/2)

Laskelmassa **otettu** huomioon

- Asukasmäärät **31.12.2019**
- Indeksikorotus **2,3 %**
- **Sairastavuuskerroin**
- Muut laskennalliset
 - Kaksikielisyys
 - Ruotsinkieliset
 - Vieraskieliset
 - Asukastiheys
 - **Työllisyys**
- Lisäosat
 - Syrjäisyys
 - Saamelaisten kotiseutualueen lisäosa

Laskelmassa **ei otettu** huomioon

- Muut laskennalliset
 - Koulutustausta
- Lisäosat
 - Työpaikkaomavaraisuus
- Oppivelvollisuuden laajennus
- Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus
 - **HUOM!** Tasaus päivitetään laskelmaan ensi viikolla samalla, kun kuntakohtaiset veroennustekehikot päivittyvät

Kuntakohtainen ennakkolaskelma 18.6.2020

Peruspalvelujen valtionosuus 2021 (2/2)

- Laskelmassa **on otettu huomioon tehtävämuutokset** ja **kustannustenjaon tarkistus**
 - Myös 8/2020 voimaan tuleva hoitajamitoitus on otettu huomioon
- Sisältää**
 - Kriisikuntien yhdistymisavustus -10 milj. €
 - Kuntien digikannustin -10 milj. €
 - Perustoimeentulotuen rahoitusosuus -337 milj. €
- Laskelma ei sisällä** koronaepidemian kuntatalouden tukipakettia

Tehtävämuutos 2021

Subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus	9 900 000
Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienennys	9 300 000
Soten asiakasmaksu-uudistus pienentää maksutuottoja noin 45 milj. eurolla	45 000 000
Hoivahenkilöstön sitova mitoitus (0,7)	17 300 000
- HUOM! Jo 8/20 alkaen lisätään 17,7 milj. €	
Lastensuojelun jälkihuollon laajennus	12 000 000
A1-kielen varhennus	4 500 000
YTHS-uudistus	-32 000 000
Tehtävämuutokset (netto)	66 000 000

UUTTA syksyllä 2020!

Opetus- ja kulttuuriministeriön ennakkollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2021

- **Opetus- ja kulttuuriministeriö alkaa julkaista** kunnille tietoja valtionosuusrahoituksen ennakkointiin kaupunkien ja kuntien talousarviovalmistelun tueksi syksystä 2020 alkaen
- Tiedot vuoden 2021 OKM:n valtionosuusrahoituksen laskentaa varten otetaan KOSKI-järjestelmästä **elo-syyskuussa 2020**
- Opetushallitus, <https://vos.oph.fi/rap/>
- Asiasta tiedotetaan myös Kuntaliiton kuntatalous-sähköpostilistalla

Taloustorstai

18.6.

- klo 9.30 **Ajankohtaiset lyhyesti**, Sanna Lehtonen
- klo 9.40 **Julkisen talouden katsaus**, Minna Punakallio
- klo 10.00 **Veroasiat**, Benjamin Strandberg
- klo 10.20 **Kuntatalouden tukipaketti ja valtionosuudet 2020 ja 2021**, Sanna Lehtonen
- klo 10.40 **Päivitys Kuntaliiton koronan talousvaikutusarvioon**, Sanna Lehtonen
- klo 11.00 **Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus**, Vesa Lappalainen VM
- klo 11.15 **OKM:n valtionavustukset**, Terhi Päivärinta
- klo 11.30 **Sote-uudistuksen rahoitusasiat**, Arto Sulonen
- klo 11.50 **Verkostohanke**, Kimmo Haapasalo FCG

Kesäkuun päivitys Kuntaliiton koronaepidemian kuntatalous- vaikutukseen

18.6.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

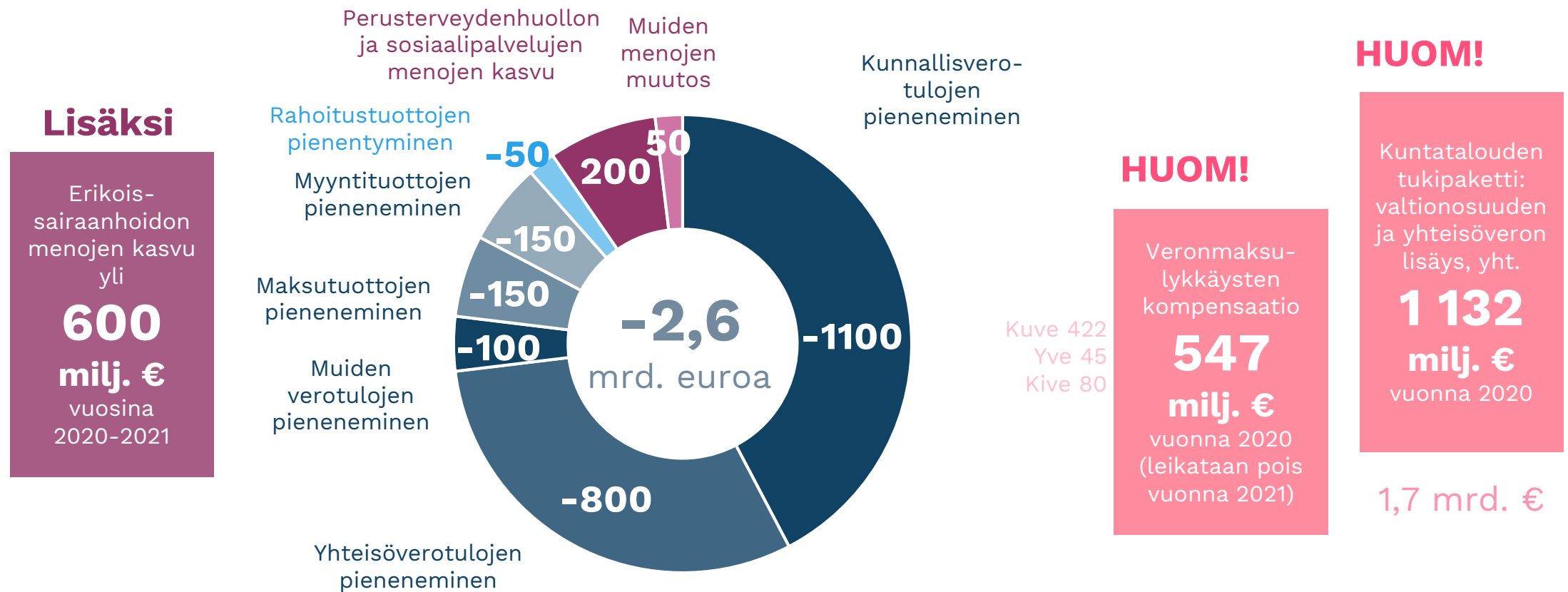
Kuntaliiton kysely kaupungeille ja kunnille koronavirusepidemian talousvaikutuksista

Kesäkuun 2020 päivitys

- Perustuu **yli 15 000 asukkaan** kuntien ja kaupunkien vastauksiin.
- Näistä kyselyyn vastasi
 - Vuoden 2020 tietojen osalta **74/76** kuntaa ja kaupunkia. Vastanneissa kunnissa **4,3** miljoonaa asukasta (**78 %** väestöstä).
 - Vuoden 2021 tietojen osalta **65/76** kuntaa ja kaupunkia. Vastanneissa kunnissa **4,0** miljoonaa asukasta (**73 %** väestöstä).
- Luvut viety **koko maan tasolle** asukasmäärän suhteessa

Päivitys vaikutusarvioon 18.6.2020

Korona heikentää kuntataloutta **yli miljardilla eurolla** tukipaketista huolimatta vuonna 2020

**Koronakriisi heikentää
kuntataloutta**

1,7
**miljardia euroa
vuonna 2021**

**KUNTA
LIITTO**

Koronaepidemian vaikutus kuntatalouteen vuonna 2021 / **kesäkuun päivitys 18.6.2020** 17.6./KL,SL

	<u>KL tiedote</u> <u>18.6.2020</u>	osuus kokonaisvaikutuksesta
Kunnallisverotulojen pieneneminen	-750	41 %
Yhteisöverotulojen pieneneminen	-650	30 %
Muiden verotulojen muutos	50	4 %
Verotulojen pieneneminen yhteensä	-1 350	74 %
Maksutuottojen pieneneminen	0	6 %
Myyntituottojen pieneneminen	-100	6 %
Toimintatuottojen pieneneminen yhteensä	-100	11 %
Rahoitustuottojen pienentyminen	-50	2 %
Tulojen heikkeneminen yhteensä	-1 500	87 %
Perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen menojen kasvu	100	9 %
Muiden menojen muutos	100	4 %
Menojen muutos yhteensä	200	13 %
Koronaepidemian kuntatalousvaikutus yhteensä	-1 700	100 %

Kiitos!

Sanna Lehtonen

Suomen Kuntaliitto

p. 050-5759090

Sanna.Lehtonen@Kuntaliitto.fi

Twitter: @lehtonenKL

Soteuudistuksen rahoitusasiat

Taloustorstai 18.6.2020

Arto Sulonen

VM kuntainfo 10.6.2020

Tärkeimmät nostot sote-paketin raha-asioista suhteessa aiempaan valmisteluun

Yleistä

- Esitetty malli johtaa kuntien suhteellisen velkaantuneisuuden kasvuun
- Kuntien verotulojen siirrossa ei oteta huomioon kaupunkien ja kuntien kasvua tai supistumista eikä täten myöskään investointitarpeita tai säästöpotentiaalia tulevaisuudessa

Kuntatalous

- Esitys noudattelee pitkälti viime kierroksen valmistelua
- +/-100 €/asukas muutos tai yhden (1) %-yksikön nostopaine kunnallis-veroprosenttiin kestämaton tässä kuntataloustilanteessa
- Yksittäisiä muutoksia valtionosuuden määräytymisperusteisiin, mm. 50 % kiinteistö-verosta tulopohjan tasaukseen

Maakunnat

- Maakunnille siirtyvät kiinteistöt maakuntien omaan taseeseen - ei kansallista tilakeskusta
- Rahoituksen maksimimuutos rajattu +/-150 €/asukas seitsemän (7) vuoden siirtymäaikana
- Rahoituksen säästöleikkurina tarpeen kasvun huomioiminen vajaana vain 80 % osalta tavoitteena 1,5 mrd. € säästö vuonna 2035

Sote-uudistuksen aiheuttama talouden muutos veronmaksajan näkökulmasta

		VAIKUTUKSET (VM 10.6.)				
Kuntia (kpl)	Asukasmäärä 31.12.2018	Maakunta		Kunnat	Veronmaksaja	
		(rajoittamaton) (rajoitettu)			(=edell. summa)	
		€ / as	€ / as		€ / as	€ / as
10 Länsi-Uusimaa	464 302	-194	-150	-57	-207	-96,2
6 Keski-Uusimaa	196 997	-151	-150	-26	-176	-34,7
7 Kymenlaakso	173 388	-151	-150	24	-126	-21,9
15 Pohjanmaa	180 794	-189	-150	64	-86	-15,6
1 Helsinki	648 042	-222	-150	85	-65	-42,0
18 Pohjois-Savo	245 602	-92	-92	39	-53	-13,1
22 Pirkanmaa	515 095	-50	-50	19	-31	-15,9
9 Etelä-Karjala	128 756	13	13	-42	-29	-3,79
27 Varsinais-Suomi	478 582	-19	-19	31	12	5,64
17 Satakunta	218 624	19	19	1	19	4,26
2 Vantaa ja Kerava	264 420	88	88	-69	20	5,16
14 Etelä-Savo	144 615	53	53	5	57	8,29
7 Itä-Uusimaa	97 263	165	150	-83	67	6,50
9 Päijät-Häme	200 629	313	150	-66	84	16,9
8 Kainuu	73 061	39	39	53	93	6,76
23 Keski-Suomi	275 521	184	150	-57	93	25,6
12 Pohjois-Karjala	162 240	397	150	-57	93	15,2
11 Kanta-Häme	171 364	208	150	-38	112	19,1
30 Pohjois-Pohjanmaa	412 161	108	108	13	121	50,0
17 Etelä-Pohjanmaa	189 715	125	125	37	162	30,7
8 Keski-Pohjanmaa	68 437	181	150	41	191	13,1
21 Lappi	178 522	189	150	50	200	35,8

Kunnat-sarakkeen luvut on laskettu maakunnan kuntien +/-100 €/as rajoitetut muutosvaikutukset summaamalla.

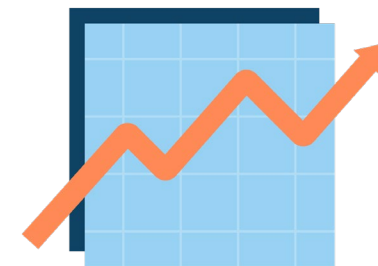
Vaikutus veronmaksajan kannalta on laskettu maakunnan +/-150 €/as rajoitetun ja kuntien +/-100 €/as rajoitettujen vaikutusten yhteissummana.

→ Täten veronmaksajavaikutus voidaan tulkita **paineena, joka kohdistuu alueen paikallistason verotukseen**, eli kunnallis- (ja maakunta-?) verotukseen rahoitusvaikutusten ollessa täysimääräisesti voimassa 2029 →

Sote-uudistuksen siirtolaskenta (VM 10.6.2020)

Miten sotesiirron kunnallisveroprosentin leikkaus lasketaan?

	mrd. euroa
Siirtyvät kustannukset	19,1
Leikattava yhteisövero	-0,6
Leikattava valtionosuus	-6,4
Kunnallisverosta leikattavaksi jäävä osuus	-12,1
→ Tarvittava euromäärä laskennassa käytetyillä veropohjatiedoilla johtaa 12,63 %-yksikön kunnallisveron leikkauksen	

HUOM!

Kunnallisverosta leikattava prosenttiosuus on laskennan **lopputulos** – ei laskentaa ohjaava suure!

Prosentti siis muuttuu kustannusten, valtionosuuksien ja yhteisöveron muuttuessa.

Sote-uudistuksen kuntavaikutukset

Miten kunnallisverosta leikattava prosentti-osuus (-12,63 % tai joku muu) määräytyy?

1. Laskenta lähtee kunnista maakunnille siirtyvistä kustannuksista (19,1 milj. €)
 - Eurolleen tämän verran tulee kuntien tuloja siirtää valtiolle maakuntien rahoitusta varten.
 - **HUOM! Jos tämä kustannus pienenee, myös tulojen vähennystarve pienenee.**
2. Noin kolmannes (6,93 milj. €) rahoitetaan valtionosuuden, yhteisöveron ja verokompensaatioiden leikkauksilla. Loppuosa rahoitustarpeesta kerätään kunnallisveroprosenttia leikkaamalla.
3. Laskennan lopputuloksena eli edellisten erotuksena ($19,1 - 6,93 = 12,1$) saadaan kunnallisverosta leikattava euromäärä, joka 10.6. julkaistuissa laskelmissa on -12,1 milj. €.
4. Laskennassa käytettävällä veropohjalla tämä tarkoittaa 12,63 %-yksikön leikkausta kunnallisveroprosenttiin.

Kunnallisveroprosentista leikattava osuus on laskennan lopputulos - ei laskentaa ohjaava suure!

Siirtyvät sote- ja pela-kustannukset	1.	19 050 588 946
Yhteisöverosta leikataan		-560 954 993
Valtionosuutta leikataan		-4 858 299 407
Verokompensatioita leikataan		-1 588 300 011
VOS, muutosrajoittimen rahoitus		9 422 239
Verotuskustannusten alenema		70 000 000
Em. Siirroilla rahoitetaan kustannuksesta	2.	-6 928 132 171
--> Kunnallisverosta leikattavaksi jää	3.	-12 099 787 414
...mikä tällä veropohjalla tarkoittaa	4.	= 12,63 %-yksikköä

Kuntaliiton Sote-Tulevaisuuspäivä 10.6.2020 klo 9-12:30

Asiantuntijapuheenvuorot

9:35

alkaen

Rahoituksen siirto ja
kuntavaikutukset

Salonen

Lehtonen, Rainio, Hirvonen

10:30

alkaen

Omaisuuksien siirrot
ja kiinteistöjen
hallinta

Leppänen, Kuittinen

Sulonen, Korhonen

11:20

alkaen

Maakuntien
rahoituksen
riittävyys ja
määräytyminen

Jaakkola, Häkkinen

Metso, Virtanen

Omaisuusjärjestelyt ja kompensaatiosääntely sote- uudistuksessa

18.6.2020

Arto Sulonen

Toimitilaratkaisu

- Lainsäädäntö ei edellytä perustettavaksi valtakunnallista toimitilayhtiötä eikä alueellisia toimitilayhtiöitä
- Toimitilat siirtyvät maakuntien taseeseen ja hallinnoitaviksi
- Toimitilaratkaisut maakunnan päätösvallassa
- Maakunnat laativat ministeriöille vuosittain esityksen investointisuunnitelmaksi neljäksi vuodeksi (maakunnilla ei oikeutta ottaa pitkäaikaista lainaa)

Kompensaatio siirtyvästä omaisuudesta

- Oikeus kompensaatioon, jos välittömät kustannukset ylittävät euromäärän, joka vastaa **0,7 prosenttiyksikön** korotustarvetta laskennallisesta kunnallisveron tuotosta (korvausraja)
- Lisäksi oikeus kompensaatioon, jos kunnan veroprosentti ylittää kahdella prosenttiyksiköllä kaikkien kuntien painotetun keskimääräisen tuloveroprosentin. Korotus olisi 75 % korvausrajan alittavalta osalta
- Kuntaliitto esittänyt korvausrajaksi rajaksi **0,25 prosenttiyksikköä** tai kustannus **vähintään 3 milj. euroa**

Kompensaatiossa huomioon otettavat kustannukset

- Korvaus vain välittömistä kustannuksista
- Tarpeettomaksi jäävät toimitilat korvauksen piirissä
- Kunnilta siirtyvä irtain omaisuus (ja henkilöstön lomapalkkavelka) otettaisiin huomioon peruspääoman alennuksena (ei tulosvaikutteinen)
- Kuntayhtymien peruspääomaosuudet ?
- Kuntaliitto vaatinut kaikkien em. korvauserien huomioimista kompensaatiota laskettaessa

Kestävä Kuntatalous verkostohanke

Taloustorstai 18.6.2020

Kimmo Haapasalo, FCG Konsultointi

Eero Laesterä, FCG Konsultointi

Kuntien tilannekuva = liikkuva maali

Kuntatalous on historiansa suurimmassa kriisissä ja talouden tasapainottaminen on meneillään tai edessä lähes kaikissa Suomen kunnissa.

Kuntakenttä eriytyy ja vaikutukset kohdistuvat väestörakenteeseen, palvelutarpeisiin, muuttoliikkeisiin, kuntatalouteen (mm. tulo- ja menokehitys, investoinnit), kuntien tehtäviin, työllisyyteen ja elinkeinoihin, henkilöstöön ja rekrytointeihin, demokratiaan, elinvoimaan, hyvinvointiin.

Kunnat tarvitsevat konkreettista tukea, osaamista ja uusia työkaluja talouden kestävyysparantamiseksi ja parhaiden käytäntöjen hyödyntämiseksi, koska kunnan palveluajattelu menee uusiksi.

Verkoston keskeiset näkökulmat

**Talouden
tilannekuva ja
ennakointi**

**Kuntatalouden
komponentit**

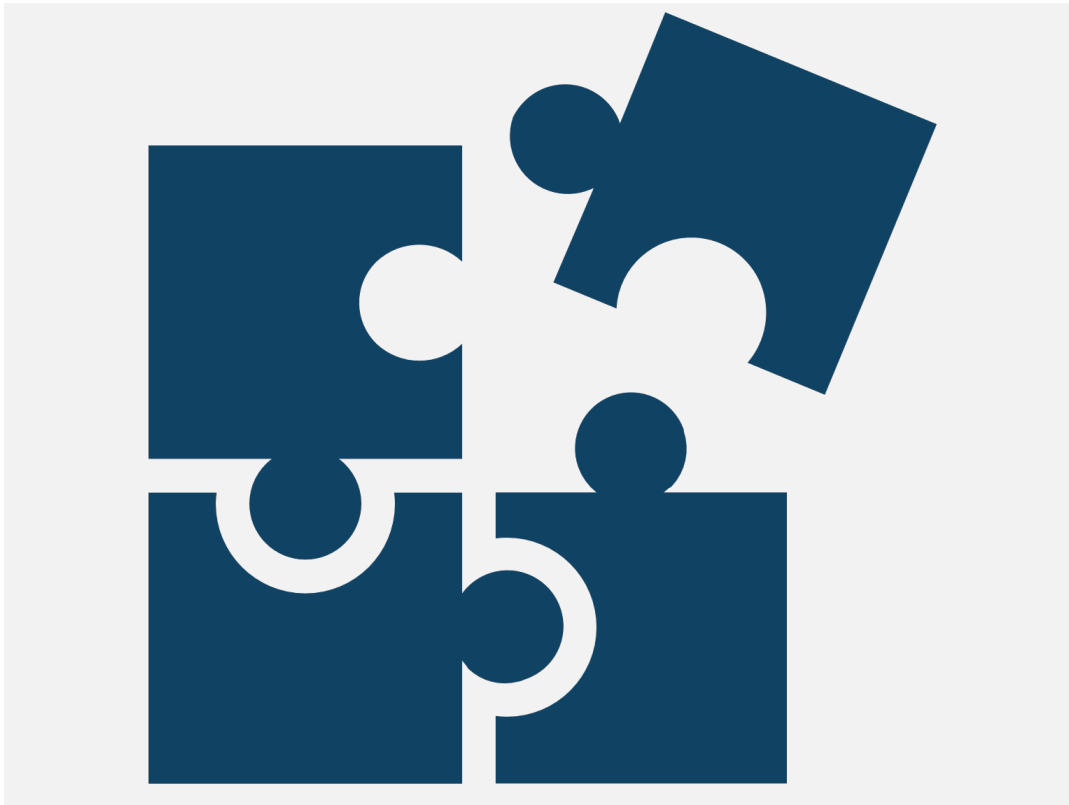
**Muutoksista
päättäminen ja
niiden
toteuttaminen**

Talouden tilannekuva ja ennakointi

- Koronan kuntatalousvaikutukset
- SOTE-ratkaisun kuntatalousvaikutukset
- Väestömuutoksen vaikutus kuntatalouteen – asukasluku ja ikärakenne
- Talouskehityksen tarkastelu – tulos, rahoitus ja tase
- Toimintaympäristömuutoksien vaikutukset kuntien palvelurakenteeseen, käyttötalouteen sekä rahoitukseen
- Käyttötalouden muutoksien vaikutukset investointeihin ja investointien vaikutukset käyttötalouteen ja taseeseen

Kuntatalouden komponentit

- Painelaskenta ja taustamuuttujien vaikutukset
- Palvelutarpeeseen vaikuttaminen ja osaoptimoinnista kokonaisuuksien hallintaan
- Peruskunnan sopeutuskeinojen luokittelu
- Tasetarkastelu mm. laskennalliset oikaisut kirjanpitoarvoihin ja taseessa olevan ei järjestämisvastuulla olevan käyttöomaisuuden tunnistaminen
- Investoinnit – oma vai ulkoinen tase
- Konsernitarkastelu mm. rahoittava vai rahoitettava konserni ja työntekijärakenne konsernin sisällä

Muutoksista päättäminen ja niiden toteuttaminen

- *Meiltä ette ota* – miten painetta päätöksenteossa voisi keventää?
- Päätöksentekokyvyn parantaminen
- Sopeuttamisesta päättäminen
- Sopeuttamisen toimeenpanon prosessi

Verkostomme rakentuu

TILANNEKUVA-ANALYYSI

”Tavoitteena on kuvata kunnan talouden ja toiminnan asemaa ja kehitystä suhteessa muihin samankaltaisiin kuntiin.”

ORGANISAATION OMA KEHITTÄMINEN

”Kunnalla on käytössään kauden aikana kolme kehittämistilaisuutta, jotka räätälöidään ja toteutetaan kunnan tarpeista lähtien.”

VERKOSTOSEMINAARIT

”Kunnille järjestetään kaksi tapahtumaa, joihin voivat osallistua niin viranhaltijat kuin luottamushenkilöt. Tapahtumat ovat keskinäisen verkostoitumisen alustoja.”

FOCUS-RYHMÄT

”Säännöllinen syventyminen talouden kehityskohtiin. Sisältävät alustuksen ja luottamuksellisen vuoropuhelun.”

Lisätietoa

Kimmo Haapasalo
Projektijohtaja
FCG Konsultointi Oy
p. 040 5203020
Kimmo.haapasalo@fcg.fi

Ilari Soosalu
johtaja, kuntatalous
Suomen Kuntaliitto ry
p. 050 371 2999
ilari.soosalu@fcg.fi

- <https://www.kuntaliitto.fi/talous/tuotteet-talousjohtamisen-tueksi/kestava-kuntatalous-verkostohanke>
- Hinnoittelu ja markkinointi alkaa elokuussa